

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

Előfizetési ára egy óra 3 P negyedévre 9 P
Egyes szám iri hétköznap 10 fill., vasárnap 20 fill.
Kiosztóhely: Kossuth-utca 3. szám, 1. emelet

Felelős szerkesztő
Vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MINÁLY

Szerkesztőség József kir. herceg-utca 16. szám
Telefonszámok: Kiadói: 41.
Szerkesztőség: 3-48 — (éj. 8-37.) Nyomda 3-41

Keresztény és nemzeti

A varázsige, amely egy évtizeddel ennekelőtte feltámasztotta a sirbadöntött magyar nemzetet halottaitól, végre újból elhangzott. Es egyszerre megnyílnak a lelkek, amelyeket annyi keserű csatlódás tett magukbárározottá, reménytelenné. Friss hit gyulad ki a szemekben, mert az, aki annyi ádáz támadás, rágalom, megfélemlítés után, félretéve minden meghunyászkodó óvatosságát, nyílt és elmásíthatatlan szavakkal jelenti ki: én a keresztény és nemzeti gondolat jegyében kívánok kormányozni, csak egész férfi, igazi vezér lehet.

Rendszerváltozást követelnek jobb- és baloldaltól. Ez a rendszerváltozás ezzel az irányjelöléssel már meg is érkezett. Hiszen nincsen is más változásra szükség, mint a kormány kerekén csak annyit fordítani, amennyivel az az elmúlt évek viharainak nyomására a megváltást mutató csillagtól eltért. Mert ha feltornyosultak a bajok idebenn, az nem a keresztény nemzeti politika kártokozó hatásainak, de éppen a tőle történt eltéréseknek következménye volt.

A keresztény nemzeti irányzat magában foglal minden politikai programponot, amely ma és mindörökké a magyar milliók boldogulását jelenti. A magyar fajjóság védelme a legszélesebb értelmű szociális egyenlőséget valósítja meg, míg a kizsákmányolás, a hatalmasok bősége a tömegek nyomorával szemben a liberális szabadverseny lelketlen eredménye. Ugyanebben a gondolatkörben talál helyet minden magyar társadalmi osztálynak testvéri együttműködése, a gyöngék istápolása, az erőtlenség megsegítése. Nehéz idők gondjait, terheit a krisztusi példától ihletett hazafias áldozatkészség és önzetlenség emeli föl a porból odaadással viselt, büszkén vállalt nemzeti kötelességteljesítéssel: a jövődjéért. A keresztény nemzeti irány hősök és mártírok programja ezer esztendő óta, felemelkedés, igazság, élet és lehülés, szegény, kétségbeesés, amikor megtagadtuk. Egyetlen záloga ősi jussunk visszaszerzésének.

Ha a rendszerben hiba volt, úgy az e nagy eszmének elhalványulása volt. Olyan elemek szívárogtak be szinte észrevétel nélkül a kormányzati politikába, amelyeket fokozott idegenkedéssel nézett az öntudatos magyarság. Nemcsak a jelszót nem hallottuk többé, azt a jelszót, amely ünnepi imádság és csatakürt szá-

va volt egyszermind, de itt is, ott is jelenségek ütözködtek ki, amelyeknek csirája sem bukkanhat vala elő a keresztény és nemzeti irány százszázalékos érvényesítése esetén.

Az új kormányelnök egyetlen férfias gesztussal félrehárította az egész szövénnyt, amit idegen erők növeltek nagyra, az egyetlen egyenes ut elburkolására. A

rendszer újra félremagyarázhatatlanul azzá lön, ami volt.

A bátor hitvallástételt pedig nyomon követi az őszinte bizalom.

A KÁROLYI KABINET BEMUTATKOZÁSA A HÁZBAN A képviselőház összes nacionalista pártjai bizalommal fogadták gróf Károlyi Gyulát és kormányát Izléstelen és felelőtlen szociáldemokrata tüntetések a Ház ülésén Pénteken folytatják a programvitát

Budapest, augusztus 27.

Jóval tíz óra előtt már benépekedtek a képviselőház folyosói és mielőtt az elnöki csengők megszólaltak volna, megtelt az ülés-terem is. A karzatok zsufolásig tele voltak.

Néhány perccel tíz óra után Karafiáth Jenő háznapgy vezetésével bevonult az új kormány. A kabinettagok megjelenését a jobboldalon nagy taps fogadja, a szocialisták pedig hangosan kiabálják:

— Eljen az általános titkos választójog.

A teremben állandó nagy zaj uralkodik, a szocialisták még mindig az általános titkos választójogot éltetik.

Gróf Hunyadi Ferenc a szocialisták felé: *Itt nem lesz őszi rózsák!*

A zaj kissé csillapodik, amikor Almássy László kegyeletes szavakkal elparentálja Rakovszky Istvánt, miközben a Ház tagjai felemelkednek helyeikről.

A takarékoságot hirdeti gróf Károlyi miniszterelnök

A jobboldal nagy taps közben áll fel helyéről gróf Károlyi Gyula miniszterelnök. A szociáldemokraták kórusban kiáltozzák:

— Eljen az általános, egyenlő, titkos választójog! Percekig tartó nagy zaj az egész Házban, gróf Károlyi Gyula nem tud szóhoz jutni. Végre elcsendesedik a Ház és gróf Károlyi Gyula miniszterelnök megkezdheti beszédét.

— A mai nehéz helyzetben, — mondja — amelyben gazdaságilag és pénzügyileg az ország van, a legsürgősebb és főfeladat, hogy pénzügyi és gazdasági szempontból rendbehozza az állapotokat. Természetessé teszi, hogy a kormány programja ezek között a keretek között mozog. Minden oldalról hangoztatják azt a kívánást, hogy a kormány rendkívül

Az elnök ezután felolvastatja a végleg igazolt képviselők névsorát, majd azoknak a képviselőknek a neveit, akik közül az elnök összeállítása szerint az összeférhetetlenségi bizottság tagjait fogják esetenként kisorsolni.

A szocialisták nem tetszenek a vitézi miniszterek

Héjj Imre felolvassa a Kormányzónak a miniszteri kinevezésekről szóló kéziratát. Olvasás közben, amikor vitéz Gömböc Gyula kinevezésére kerül a sor, a szocialisták hangosan kiáltozzák:

— Le vele!

Vitéz Keresztes-Fischer Ferencet a jobboldal hangosan megéljenzi. A szocialisták ekkor ismét kiáltozni kezdenek:

— Le vele!

Mayer János kinevezésének felolvasásakor Szeder Ferenc így kiált: *Hát ez ugyan jól lepasszolt.* (Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

nagy mértékben takarékoskodjék. Valóban a mai helyzet parancsolólag követeli és elsőrendű feladattá teszi, hogy az államháztartás egyensúlyának helyzetét a legnagyobb takarékosággal állítsuk helyre, de egyben az állami jövedelmek fokozását is parancsolja.

Számítani kell arra, hogy úgy a takarékosági politika, mint az állami jövedelmek fokozása terhet ró a lakosságra. A takarékoság feltétlenül maga után vonja a fogyasztóképesség és munkaalkalmak csökkenését. Hogy ebben a kellő mértéket megtartani lehessen és ezen a kellő mértéken túl ne menjünk, valamint ezzel felesleges gazdasági károkat ne okozunk, ez okozza a legnagyobb gondot. A középut

megtalálásában tanácsadó és bíráló szervként az országgyűlés kiküldte a 33-as bizottságot, melynek működése elé a legnagyobb reményekkel néztek.

— A kormányt — folytatja a miniszterelnök — nem mentesíti a bizottság működése a felelőségtől, de erkölcsi segítséget fog nyújtani, hogy a tervek az országgyűlés által kiküldött legkiválóbb szakemberek véleményével csináljuk meg. A részletekbe nem is tudnék belemenni, hogy a takarékoság milyen mérvű és milyen részletekbe nyul bele.

Az országban nem lesz éhez

A kidolgozandó terveket jőformán naponta tárgyalja a 33-as bizottság. A kormány legsürgősebb teendője, hogy az inséges természet után biztosítsa a jövő gazdasági életet és azokon a vidékeken, hol az inség maga után hagyta nyomait, vetőmagot osszon szét. Minden gondunk az, hogy ezeken a vidékeken kenyérhiány ne legyen. Bármilyen áldozatokba kerül, feltétlenül kötelességünk, hogy arról gondoskodjunk, hogy az országban éhez ne legyen. — (Nagy taps az egész Házban.)

Ez legfontosabb és elsőrendű kötelessége a kormánynak és ennek a kötelességének minden körülmények között meg fog felelni. Elsőrendű és főkötelessége a kormánynak, hogy a közrendet fentartsa. Nem a karhatalom igénybevételével értem a közrend biztosítását, az okokat kell megszüntetni, amelyek a közrendet veszélyeztetik. (Nagy taps a Ház minden oldalán.)

Keresztény nemzeti alapon akarok kormányozni!

Károlyi Gyula Gróf: Tegnap este volt szerencsém a Keresztény Szociális és Gazdasági Pártban kijelenteni, hogy én csak nemzeti és keresztény alapon akarok kormányozni és

12 oldalas lap ára 10 fillér

hogyan ezen az alapon állok. (Óriási és hosszastartó taps a kormánypárton és a kereszténypárton. — Ideges csend a szociálistáknál.)

Szedler Ferenc: Ezt a fázist már tíz év óta hangoztatják.

Erre a kijelentésre óriási zai tör ki a kormánypárton és a kereszténypárton.

Károlyi Gyula gróf: En ezt a tételt már évtizedek óta hirdetem. Ez a válságom a közbeszólásra. (Nagy taps.) De minden félreértés elkerülése végett jelentem az is, Tiszelt Ház, hogy én és a kormány senki között nem tesz különbséget ebben az országban felekezet szerint. (Taps.) Nem felekezetek szerint teszek különbsé-

Külpolitikai helyzetünk javult

Károlyi Gyula gróf: A kormány munkássága teljes mértékben le lesz kötve az ország gazdasági és pénzügyi helyzetének helyreállítására és biztosítására. A közel jövőben belpolitikai javaslatokkal nem fog jönni a kormány. Minden munkánkkal a gazdasági és pénzügyi kérdésekkel fogunk foglalkozni. Ami külpolitikánkat illeti, helyzetünket a következőkben ismer-
tellem:

— Néhány évvel ezelőtt Magyarország teljesen elszigeteltségben, — mondhatnám, szinte börtönszerű elszigeteltségben volt. Az olasz barátság azonban kivívta ennek a börtönnök kapuit. Az a célunk, hogy még bensőségebbé tegyük ezt az olasz-magyar barátságot. Ez az olasz barátság sohasem irányulhat más országok ellen, semmi agresszív célja nem volt. Az olasz-magyar barátság békés voltát immár minden ország elismerte és ennek eredménye, hogy más országokhoz való viszonyunk is javulóban van. Németországgal való barátságunk változatlanul fennáll. Közledtünk Franciaországhoz, vele való viszonyunk a legbarátságosabb. Nekik köszönhetjük nagyrészt, hogy a kölcsönt megkaptuk és ki kell jelentenem, hogy Franciaország semmi féle politikai kikötést nem tett.

Törökországgal és Lengyelországgal a legbarátságosabb viszonyban vagyunk. Angliával és az Egyesült Államokkal mind jobb és jobb lesz a viszonyunk.

Kereskedelmi szerződés Franciaországgal és Csehországgal

— Ausztriával éppen a télen kötöttünk barátsági szerződést, a legközelebbi időben Franciaországgal és Csehországgal is megkötjük a kereskedelmi szerződést, ami exportunk fejlesztésére lesz nagy kihatással. Ezzel elérhetjük valutáris helyzetünk javulását. Más szomszéd államokkal is igyekszünk gazdaságilag meg-

Kirándulásoknál

szerezze be élelmiszer szükségletét nálunk, mert akkor jól fog érezni még a Szaharában is és még sem fog többet költeni, — mint otthon. — Jól adnak olcsón.

Konisek Géza
k. r. t.

get az állampolgárok között, hanem aszerint, hogy mennyiben felelnek meg hazafias kötelezettségeiknek. (Nagy taps.)

Az államháztartás egyensúlya

Károlyi Gyula gróf: A kormány legközelebbi teendői lesznek az államháztartás egyensúlyának biztosítása, valutáris helyzetünk megjavítása és ha a nemzetközi pénzpiac helyzete javul, hosszú lejáratú kölcsön lekötése. Erre nézve azt hiszem, hogy kötelező nyilatkozatot semmiféle kormány ebben a pillanatban nem tehetne. (Ugy van, ugy van!)

egyezni. Minden politikai ellentét csakis békés megegyezéssel akarunk elintézni. Távol tartjuk magunkat minden elhamarkodott lépéstől. Remélem, hogy az ellentéteket bizonyos megegyezések által kiküszöbölhetjük. Erre egész Európának szüksége van, Magyarország kis ország, nem bír azzal a súlyal, mint a nagyhatalmak. De mindenképpen arra fogunk

A programvita

Rubinek István az egységspárt nevében beszél. Kijelenti, hogy kevés kormány állt még olyan nehéz helyzetben, mint a mostani.

Rassay Károly: Ez igaz! Rubinek István: Az, amit a nemzet ettől a kormánytól vár, az, hogy az ország minden rétegének érdekeit védje és a gazdasági válságot enyhítse. A miniszterelnök programjából nagy gondosságot és bölcs előkészítést lát. Elsősorban takarékosági ténren. A takarékoságot az egységspárt mindenben helyesli, de megjegyzi, hogy évszázados intézmények nem szabad feláldozni.

Felkiáltások az ellenzéken: Talán a közmunkatandósot védí?

Rubinek István: A kormány a jóvedelmek fokozásáról is gondoskodnia kell, hogy az államháztartást egyensúlyban tudja tartani. Nagyon

Wolff Károly bejelenti pártja támogatását

Wolff Károly: Ebben a pillanatban, — mondja, — amikor a Keresztény Gazdasági és Szociális Párt nevében állok fel szólásra, leszögezem azt, hogy sohasem vállalkoztam olyan szerepre, amely nem hatotta át teljes meggyőződésemet. Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy ma is harmóniában van a saját és pártom meggyőződése. A miniszterelnök ur beszédére vonatkozóan ki kell jelentenem, hogy a miniszterelnök ur nem jött ide ígérekkel, nem festett nekünk rokonszenves képeket retorikai eszközökkel, hanem minden szavából a becsületos őszinteség és meggyőződés volt érezhető. (Ugy van! Ugy van!) a keresztény párton és a kormánypárton.)

Ez a megállapítás mekkomnyit az én és pártom helyzetét, mert valóban rokonszennvel lehet fogadni azt a kormányt, amely nem beszél sokat, hanem cselekedni kíván. A miniszterelnök ur nem adott részletes programot, de nem is adhatott. Ebből az egész Európát meg kell győznünk arról, hogy ilyen nehéz körülmények között gazdasági megerősödésről beszélni sem lehet.

Ennek a nemzetnek joga van a léthez

— Elég volt az ígéretek, amelyeket Európától kaptunk. Most már cselekedni kell Bizom abban, hogy a nemzetek jobb belátásra térnek és súlyos helyzetünket elfogadható érvek tekintik. Még a nemzetek fórumának, a Népszövetségnek is be kell

törekedni, hogy az európai gazdasági vármháboru megszűnjön.

Az egész világon a vármháboru drótsövénye teszi nehezzé a megöthetést. A kormány programja jó szándékon alapszik. Végleges bírálatot csak akkor lehet mondani, ha látják a jószándékból eredő cselekedeteket. A kormány el van tökéltve arra, hogy minden erejét latba veti az ország gazdasági helyzetének javítására és biztosítására.

Károlyi Gyula gróf végül hangoztatta, hogy olyan cselekedeteket kíván végrehajtani, amelyek igazolni fogják törekvésének helyességét és amelyek alkalmasak lesznek a gazdasági válságba való kivezetésre.

— Kérem a képviselőházat, — fejezte be beszédét — adjon lehetőséget és módot a kormánynak, hogy nagy, nehéz feladatának az ország érdekében meg tudjon felelni.

A képviselőház polgári pártjai nagy tapsal és éljenzéssel fogadták a miniszterelnök beszédét. A keresztény ellenzék is helyeselte Károlyi Gyula gróf szavait, csupán a szociálisták tettek okvetetlenkedő megjegyzéseket.

helyes, hogy a kormány az inségek sezitségére siet vetőmaggal.

A Bethlen kormány tíz éve

Rubinek István ezután a Bethlen-kormány tíz esztendőjére tekint vissza. Kijelenti, hogy hihetetlen nehézségek között sikerült Bethlen István grófnak az országot — szolidaritással — valószínű akadályverseny volt ez a kormányzás, mert a szomszédok folyton akadályokat gördítettek a kormány elé. Még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy történelmi ítéletet mondjunk erről a kormányról, de a nemzet már kifejezte ítéletét abban a megdöbbenésben, amellyel a Bethlen-kormány lemondását fogadta. Ennek a tíz esztendőnek a politikai alkotásai kiérdemlik a nemzet hálaát. Örömmel üdvözi a miniszterelnököt és kormányát és az egységspárt támogatásáról biztosítja.

ezt látnia és változtatni kell helyzetünkön. (Taps a keresztény párton és az egységspárton.)

— Ennek a nemzetnek joga van a léthez és hogy ezzel a létjogával élhessen, ezt már egyszer meg kell értenie Európának. (Nagy taps.)

— A gazdasági életet nem lehet mesterséges eszközökkel fenntartani, hanem csak okos belátással. Egyetértünk a miniszterelnök urral, mert mi is azon az alapon állunk, amelyet ő kifejezésre íratott, azon az alapon, amely ezt a nemzetet ezer éven át fenntartotta. Idealizmus nélkül nem tud élni a nemzet. Hitünknek kell lennie és ha ebben a nemzetben van életerő, van hit, akkor át fogunk látni minden akadályon. (Óriási taps.)

Wolff Károly végül rámutatott arra, hogy sokkal nagyobb megpróbáltatások között is fenn tudta magát tartani ez a nemzet. Aki az igazi keresztény nemzeti politika alapján jár, annak a felekezeti kérdésben is az egyenlőség álláspontját kell elfogadnia. (Általános helyeslés és taps.)

— A kormány intézkedéseimél — mondja befejezőül Wolff Károly — a judicium a legfontosabb. A pénzügyi egyensúly helyreállításánál ne csináljunk temetőt az országból.

A magyar if usáért

— A nemzeti munka folytonosságában bizom. Az ország roskadozik a közterhektől és nem szabad elfelejtkezni arról, mi lesz a mi ifjúságunkkal. Kenyeret kell adni a ma-

gyar ifiaknak. A kormány minden egyes tagja tisztakezü, puritán jellemű. Hazafias szándék vezeti őket és az ő személyük garancia arra, hogy a munkát, amit vállaltak, el is tudják végezni. A kormánynak még a tíz év előttél is nagyobb és nehezebb a feladata. Ne legyen olcsó kritika, hanem fogjon össze az ország és támogassa ezt a kormányt. (Általános helyeslés és taps.)

Szocialista támadás

Peyer Károly Bethlen politikájával foglalkozott. Bejelenti, hogy a szociáldemokratapárt részéről indítványt fognak beterjeszteni, melyben követelik a Bethlen-kormány vád alá helyezését. (Taps a szociálistáknál.)

Kabók Lajos: Vád alá kell helyezni az egész egységspártot. (Nagy zaj.)

Peyer Károly: Önök, akik minden pazarlást megszavaztak, önök akarnak most egyszerre takarékoskodni? Erre nem is képesek, mert hiányzik az erkölcsi alapjuk.

Peyer Károly: Gömbös, Zsitvay és az új belügyminiszter ur változatlanul képviselik a reakciót. Köztudomásu, hogy Klebelsberg és Gömbös miniszter urak ellen hangzott el a legtöbb vád, hogy ők a legnagyobb pazarlók. Az egyik már megkapta a megérdemelt büntetést.

Meskó Zoltán: Nem büntették, hanem felmentették. (Nagy derülttség.)

Peyer Károly: A másik itt maradt.

Zsitvay Tibor: Az a kérdés, elkövette-e a pazarlásokat? (Nagy zaj a szociálistáknál.)

Peyer Károly: A kormány bemutatkozása csak egy udvariasági aktus volt. A miniszterelnök ur csak azt jelentette ki, hogy keresztény és nemzeti alapon áll és erre megnyerte Wolff Károly bizalmát. A keresztény nemzeti alap köpönyegébe mindent bele lehet csomagolni. Ez a kormány — szerinte — nem tudja megoldani a súlyos problémákat. Bizalmatlan vele szemben, mert azt a reakciós politikát folytatja, amelyet Bethlen politikája képvisel. Általános titkos választójognak kell következnie, amely kiirtja azokat, akik jogtalanul bitorolják helyüket. (Nagy zaj.)

Farkas Tibor az összeférhetetlenség ellen

Farkas Tibor: Ami most itt történik, nem folytonossága a magyar alkotmányosságnak. A 33-as bizottságról az a véleménye, hogy az ország előtt kell tárgyalni az országot súlyosan érintő kérdéseket. Szerencsétlennek tartottuk a pengő bizottságról kiadott kormánynyilatkozatokat,

VARRÓGÉP

JAVÍTÁS

SZAKSZERŰ

ÉS GYORSA

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Plac-utca 79. szám.

mert a bizalom csak akkor rendel meg, amikor sokat beszélnek valaminek a biztonságáról. A mezőgazdaság válságát elsősorban az idézte elő, hogy a nyáron nem bocsátottak megfelelő hitelt rendelkezésére. Lehetetlenség, hogy az országgyűlés ne vehesse tudomásul, hogy a túlköltségek milyen mértékben idézte elő a jelenlegi helyzetet. Lehetetlenség azt kívánni, hogy sem alkotmányjogi, sem pedig gazdasági szempontból ne tessék bírálat tárgyává azoknak működését, akik az állandó után futva, a túlköltségeket megcsinálták. A felelősség vizsgálatának kellene megállapítania, hogy ezeket a túlköltségeket gondatlanság, könnyelműség, vagy beszámíthatatlanság okozta-e. Az elmúlt tízéves gazdálkodás legjobb kritikája az a hallgatás és némaság volt,

Hunyady Ferenc gróf rendszerváltoztatást kíván

Hunyady Ferenc gróf: Bethlen István gróf távozása teljesen önkéntes volt. A hatalmi tényezők birtokában állott, semmiféle külső kényszer távozását elő nem segítette. En úgy magyarázom ezt, hogy Bethlen a régi parlamenti felelősséget önként érvényesítette a maga személyére nézve. Ő megtarthatta volna a hatalmat, kicserélve azokat a munkatársait, akik a gazdasági politika terén hibákat követtek el. Ez plauzibilis lett volna, mert Bethlen elsősorban bel- és külpolitikai kérdésekkel és másodsorban gazdasági kérdésekkel foglalkozott. Ebben a távozásban az elkövetett hibák bizonyos beismerése van, hogy nemcsak az ugynevezett világválság, hanem a Bethlen-kormány hibái is közrejátszottak abban, hogy az ország idáig jutott.

Bizalom Károlyi Gyula személye iránt

Annak a csoportnak a nevében, amelynek megbízásából felszólalok, kijelentem, hogy mi Károlyi Gyula személyében azt az emberitípust látjuk, akire az országnak szüksége van, amikor a nehéz válságból ki akar gázolni. Intakt volt, becsületessége, szorgalma és szerénysége reményt kelt bennünk arra nézve, hogy az ő uralma fogja kivezetni az országot jelenlegi nehéz helyzetéből. (Taps és éljenzés a jobboldalon.)

Bethlen István gróf rossz szolgálatot tett, amikor azt mondotta, hogy az új kormányban csak a személyek változtak, de a rendszer megmaradt. Ha a multban volt valami jó, az Bethlen személye volt; ami rossz volt az a rendszer volt. Eltávozott most, ami jó volt: az ő személye, de megmaradt a rossz: a rendszer. Ha Károlyi Gyula gyöngé legény, akkor az események el fogják sodorni, ha kemény ember, akkor a maga személyiségét rá fogja nyomni a magyar közvéleményre: ez pedig rendszerváltozást jelent.

Hunyady Ferenc gróf: Aggodalmas dolog, hogy amint Bethlen István kemény keze eltűnt, a többségi párt részéről nyomban frakciók, ambíciók törnek elő. Pedig nagyon károsnak

amelyet a miniszterelnök a multira borított programbeszédében.

Az erős kéz mellett szükség van bölcseségre, megértésre, közéleti tisztaságra és szigorra. Ha azt akarjuk, hogy a lelkek egyensulya helyreálljon, meg kell szüntetni az egész vonalon minden visszaélést és meg kell ezeket törölni. Nemcsak az autók nál kell mérséklőleg közbelépni. Erkölcsi tekintetben nagyon sokat kell tenni, hogy helyrehozzuk a mult hibáit. Magyarország kormányzása mindaddig nehéz lesz, amíg fennáll a magyar közélet egyik rákfenéje, az összeférhetlenség. A kormánytámogatás a közelmultban összekapcsolódott a mindenkori kormánytól való függéssel.

Farkas Géza: Károlyi gróf meg fogja csinálni az összeférhetlenségi törvényt!

tartanám, ha a nehéz téli hónapok idején újabb kormányválsággal állnánk szemben. Hogy ezt megakadályozza a miniszterelnök, szükség van arra, hogy a közvélemény támogatását olyan mértékben érezze a háta mögött, hogy a parlamenti játékok meg ne ingathassák.

A pénzügyi szanálás

Első feladata a pénzügyi szanálás. Ennek keresztülvitelére elsősorban a módosabb emberek segítségére van szükség. Figyelmeztetek minden vagyonos embert, hogy saját jól felfogott érdekében hozzon áldozatot teherbíróképességének legvégső határáig. A legelső fontos feladata a kormánynak az inszégakció megindítása. Kötelessége gondoskodni arról, hogy az önhibájukon kívül kenyer nélkül embereknek kenyerük legyen. Mi nem követeljük a munkanélküli segílyt. Sőt ellene vagyunk, de kenyeret, ruhát és lakást kell adni minden rászorulóknak. Az üresen álló középületekben kell elhelyezni azokat, akiket kilakoltatnak. Fűtőanyagot is rendelkezésre kell bocsátani a rászorulóknak. Fel kell állítani a vidéki inszégakaszt. Meg kell akadályozni az árdragítást. Az inszégakció terheit a nagy-adófizető vállaira kell rakni. (Nagy taps.)

Beszédét azzal végzi, hogy a károlyi-kormány iránt bizalommal viseltetik, de a kormány jövőbeni minden intézkedését függetlensége birtokában fogja elbírálni.

Friedrich felszólalása

Friedrich István: A miniszterelnök ur beszédéből feltétlenül kicsendül, a jóakarát és a nemes intenció. Az a

nagy tisztelet, amellyel személye iránt viseltetem, nem akadályoz meg engem abban, hogy továbbra is ellenzéki álláspontot foglaljak el. Méltó tássek olyan gesztust mutatni, hogy rendszerváltozás történt ebben az országban. Önök támogatnak. Mit is csinálnának mást. Önök egyenesen többségnek születtek.

Simon András: Nem lehet mindig lánchidi csatát csinálni. (Nagy zaj.)

Friedrich István: Amikor tegnap felvettem egy parlamenti bizottság kiküldetésének ötletét, kijelentve, hogy a legszigorubb vizsgálatot kell indítani az állambizartás mikénti intézkedése tekintetében. Minthogy a 33-as bizottság elvégezi ezt a munkát, szívesen deferálok.

A legutóbbi hónapokban volt egy 87 millió kölesön. Azután több millió fontos kölesönök jöttek az országba, úgyhogy hét-nyolc hónap alatt összesen mintegy 230 millió pengő kölesön özönlött az országba. Most felvettünk 240 milliót, amiből semmit be nem ruháztunk, de a pénz sincs meg. Kérdezem, miből fogjuk fedezni ezeket az óriási összegeket? Kilenc hónap alatt kétszáz milliót használtak fel. Hol van ez az összeg? Ha a polgári társadalom megsegítése nekünk fontos akkor be kell azt tennünk, hogy aki dolgozni akar, azt kell is hagyni dolgozni. Ha ezt a kérdést nem tudjuk megoldani, nem tudunk a hibákon segíteni. Belülről kell kezdeni az orvoslást. Óriási gazdasági káosz van itt. Gazdasági anarchia, hogy az állam olyan terménynek ad prémiumot a bolettával, amit értékesíteni nem lehet, míg kukoricát évek óta importálnunk kell. Ennek minden gazdasági tudomány ellent-

mond. (Helyeslés a baloldalon.)

Gál Jenő felveti a kérdést, szükség van-e kilenc miniszteriumra és mindegyik miniszteriumnak külön palotára. A miniszterelnök ur azt mondotta, hogy ő keresztény és nemzeti szellemben kíván kormányozni. Az előző kormányok is ezt mondták. Ezt mindenki örömmel üdvözli, mert a keresztény szellem jelenti a megértést és a humanizmust. De hogyan lehet a miniszterelnök urnak ezt a kijelentését összeegyeztetni azzal, hogy az új kultusz-miniszter a numerus clausus kiterjesztésén gondolkodik. Bizonyos felekezet gyermekei csak nehezen tudnak bejutni az iskolákba. Ez is mutatja, hogy a numerus claususnál felekezeti szempontok érvényesülnek. Ezután arról beszél, hogy el kell törölni a főispáni állásokat és meg kell akadályozni, hogy bárki is "bíró" címen jövedelmet húzhasson az államtól. Demokratikus állami berendezkedés kell, csak ez hozhatja meg a mindnyájunk által várt kibontakozást.

Holnap folytatják a programvitát

Ezután az elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap, pénteken délelőtt 10 órakor tartsa. Annak napirendjére tüzze ki a 33-as bizottságban megüresedett tagsági helyek választás utáni való betöltését és a kormány-program feletti vita folytatását.

A Ház többsége az elnök napirendi indítványát fogadta el, ezzel az ülés negyedháromkor véget ért.

A kormány közzétette az aranypengő rendeletet

Budapest, augusztus 27.

A kormány által kiadott rendelet, melynek szövegét most tették közzé, így hangzik:

A m. kir. miniszterium a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az állambizartás egyensulyának biztosításáról alkotott 1931. évi 26. tc. 2. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A 4560—1931. ME. sz. rendelet 2. §-ának 1. bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

A jogügyletben meghatározott pénzkövetelést egy pengőt egy aranypengővel számítva, aranypengőben meghatározottnak kell tekinteni, ha a jogügylet ellenkező kikötést nem tartalmaz és az előtt a nap előtt keletkezett, amelyen az aranypengő egyenértékének megállapítását és közzétételét a Magyar Nemzeti Bank megkezdi. Az egyenérték első közzététele után keletkezett jogügyletben meghatározott pénzkövetelést aranypengőben meghatározottnak akkor kell tekinteni, ha

az pengőben van kifejezve.

2. §. 1. A 4560—1931. ME. sz. rendelet 5. §-ának 1. bekezdését azokra a bejegyzésekre is alkalmazni kell, amelyeket a 4560—1931. ME. sz. rendelet életbeléptetése és a jelen rendelet életbeléptetése közötti időben rendelkeztek el, hacsak a bejegyzésekből, vagy a bejegyzés alapjául szolgáló okirathoz az ellenkező kikötés ki nem tűnik.

2. A 4560—1931. ME. sz. rendelet 5. §-ának 2. bekezdése aként módosul, hogy a pengő összeget egy pengőt egy aranypengővel számít a aranypengővel kell feltüntetni, oly követelés biztosítására elrendelt bejegyzésben is, amely követelést a jelen rendelet 1. §-a értelmében kell aranypengőben meghatározottnak tekinteni.

3. §. A 4560—1931. ME. sz. rendelet 6. §-ának 2. bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: A tartozások teljesítésé he, ideértve a közszolgáltatásokat is, további rendelkezésig egy aranypengőt egy pengővel kell számítani. Attól a naptól kezdve, amelyet a pénzügyminiszter a Magyar Nemzeti Bank javaslatára, rendelettel fog meghatározni, a fizetések teljesítésében az aranypengőnek az az egyenértéke lesz irányadó, amelyet a pengő érték fizetési eszközeiben kifejezve a Magyar Nemzeti Bank megállapít.

4. §. Ez a rendelet az 1931. évi augusztus hó 28. napján lép életbe. Budapest, 1931. augusztus 27. napján. Gróf Károlyi Gyula sk., m. kir. miniszterelnök.

Hirdessen a Debreceni Ujságba

100 éve a jót ajánljuk

Intézeti
kelengye

Fehérnemű
Paplan-Takaró
Mafrác

Kardos Lászlónál

DEBRECEN.

Használatban a legolcsóbb!

„Erzsébet Királyné Szálló”

Budapest, IV., egyetem utca 5. sz. n

(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN)

60 éve a fővárosi uri középosztály találkozó helye. Száz modern kényelmes szoba. Az étterem és kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legszebb sörözője. Egy pincér-rendszer.

LESZALLITOTT ÁRAK:

SZABÓ IMRE tulajdonos.

Letárgyalta a minisztertanács a takarékosági javaslatokat

Budapest, augusztus 27.
A kormány tagjai tegnap délután 5 órakor Károlyi Gyula gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács mindenek előtt azokkal a takarékosági javaslatokkal foglalkozott, amelyek az ellenzék a tegnapi nap folyamán terjesztett a 33-as bizottság elé. A kormány e javaslatokkal szemben a maga álláspontját a bizottság szombati ülésén fogja ismertetni. Ugyanezen az ülésen kerül napirendre az állam és önkormányzatok személyi kiadásainak csökkentéséről szóló rendelettervezet is, amelyet szintén letárgyal és elfogadott a minisztertanács. A tanácskozás este 10 órakor ért véget.

Véget ért a KIE kecskeméti első nemzeti konferencia

A „hírös város” fala között Kecskeméten az elmúlt napokban tartotta első nemzeti konferenciáját a Keresztény Ifjúsági Egyesületek Nemzeti Szövetsége a KIE. Az ország minden részéből több mint 800 fű jelent meg. Képviselettel magát 15 külföldi állam, köztük a holland, német, cseh, jugoszláv és román KIE-k.

A konferencia témái között kiemelkedő gondolat uralkodott: „A mai élet” és a „Jézus Krisztus királysága”.

A mai élet problémái közül „Az ifjúság válsága” és a „Vörös próféta” címmel két előadás hangzott el, mindkettőt vita követte, ahol felvetődött a két tárgynak komoly aktuális és fellobogott az érdeklődés tüze tartalmas bő vitában, hasznos és tanulságos meglátásokat nyújtva.

A „Jézus királyságának” fényét, több szépségekben gazdag alkalom szolgált, ahol felgyogott minden balnak dicsőséges és egyedülálló orvosa és orvosnője: Krisztus. Különösen kiemelkedett ezek közül Muraközy Gyula előadása és Hegedűs Lóránt ny. pénzügyminiszter megrázó erejű bizonyosságtétele a hatalmas Megváltóról.

A szombati nap gazdag programjában szerepelt a KIE első atletikai versenyének döntője a KAC sportpályáján. Feledhetetlen élmény lesz ez a csodálatos délután azok számára, akik ott voltak. Amikor ezt az éjszaki szabad ére alatt felzengett a hozsánna: „Félibarátim drága Jézus” kezdetű ének és Dobos Károly titkár imával megnyitotta a KIE első atletikai versenyt. Valami fenségesen szép jelenet volt az amikor Jézus Krisztus bevonult a sportpályára is. A versenyben a debreceni KIE két versenyzővel indult és a csapathelyezésben harmadik lett.

Szombat este hódoló fáklvás felvonulás volt a kecskeméti utcákon, a magyar mult név nagyságának: Katona József, Petőfi Sándor, Jókai Mór és Kossuth Lajos emlékművei előtt.

Vasárnap délelőtt a vasárnap megszentelésének érdekében volt nagygyűlés a Kossuth téren.

**Keltető gépek
műanyag
Bészler Lajosnál
a Csonkatorony mellett**

Aláírták a francia-magyar kereskedelmi pótegyezményt

Lillafüred, augusztus 27.
Az itt folytatott magyar-francia tárgyalások ma befejeződtek és a Magyarország s Franciaország között létrejött kereskedelmi pótegyezményt ma parafálták. E pótegyezményben tudvalevően Franciaország a magyar buzának előnyös elbánást biztosít, hogy a francia piacot előtte megnyissa, Magyarország ennek ellenében

bizonyos tipikus francia iparcikkekre vámleszállításokat engedélyez, amelyek a legnagyobb kedvezmény rezsimje alá esnek. Az egyezmény parafálása magyar részről Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, francia részről pedig De Vienne budapesti francia követ által történt.

Tizenöt százalékkal fogják leszállítani az országgyűlési képviselők illetményét

Budapest, augusztus 27.
A keresztény kisgazda, földműves és polgárpárt Pesthy Pál elnöklésével ma este értekezletet tartott, amelyen a minisztertanácsra való tekintettel a kormány részéről Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter vett részt. Pesthy Pál elnök indítványára az értekezlet elhatározta, hogy a parlament tárgyalásainak szüneteltetése alatt is szükségesnek tartja a pártélet folytonosságát, ezért kéthetenként minden csütörtök este pártértekezletet tartanak. Az értekezlet ezután még a tiszviselői tiszteletdíj leszállításának kérdésével foglalkozott és úgy határozott, hogy a Ház gazdasági bizottságában a képviselői tiszteletdíj 15%-os leszállítását javasolja.

Vörös forradalom Portugáliában

A lázadók repülőgépről bombázták Lissabont Több halottja van a zendülésnek

Páris, augusztus 27.
A portugáliai lázadásról, amely tegnap reggel Lisszabonban és egyes vidéki városokban kitört, a New York Herald párisi lapja részleteket közöl. Az utcai harcokban tiz halottat és 43 sebesültet vesztettek a forradalmárok, akik megszállták a 3. tüzérezred kaszárnyáját és a főváros fontos stratégiai pontjait. Két tüzérezred csatlakozott a lázadókhoz és olyan veszedelmes volt a helyzet, hogy a kormány ágyukat és tankokat vonultatott fel a kaszárnya ellen, amely fölött hadirepülőgépek jelentek meg és bombákat dobtak le.

Madrid, augusztus 27.
Tegnap délután Huélvában és Sevilában földre ereszkedett két portugál katonai repülőgép, amelyek portugál repülőszetek vezettek. Fedélzetükön két ezredes is volt. Elmondták, hogy fellázadtak a diktatura ellen és szerdán reggel Albercából Lisszabon fölé repültek, bombázták a főváros egyes középületeit, de mikor látták, hogy a lázadás céltalan, vissza akartak térni Albercába. A repülőtéren a kormány tüzérsége ágyúzással fogadta őket, tehát Spanyolországba menekültek. Politikai menedékjogot kértek Spanyolországtól, mert tavaly december közepén a spanyolországi katonai lázadás leverése után a forradalmi spanyol repülőszteket Portugáliában vendégszeretettel fogadták.

A spanyol helyőrségi parancsnokságok a menekült portugál tisztektől becsületszavukat vették, hogy nem fognak eltávozni Huélvából, illetőleg Sevilából, míg a madridi kormány nem dönt sorsuk felett. A két portugál repülőgép szárnyain több lővény nyoma látszik.

Lisszabon, augusztus 27.
A kormány a következő jelentést tette közzé:
Ma 7 óra tájban egy csapat polgár behatolt az első hadsereg egyik laktanyájába, ahol a szolgálatban levő tiszteket hatalmukba kerítették, hadiszert zsákmányoltak és a kaszárnyában eltorlaszolták magukat. A kormányhü csapatoknak sikerült a mozgalmat lokalizálni.

A felkelők egyrésze négy repülőgéppel elmenekült, amelyekről különböző pontokon bombákat dobtak le. A repülők Alnetaja közelében leszálltak és megadták magukat.

A forradalmárok által megszállott stratégiai pontokat a cserdőrés, a köztársasági őrség és a katonaság előre kidolgozott terv szerint támadta meg. A zendülők képtelenek voltak ellenállni, elhagyták állásaikat és hadifelszerelésüket. Egy részük feltétel nélkül megadta magát, a másik részüket a rendőrség üldözi.

A kormánycsapatok az egész várost hatalmukba kerítették és Lisszabonban teljes a nyugalom. A kormány értesülése szerint az egész város csendes.

A debreceni trió programjának bemutatója

A Buza—Eisler—Galánffy debreceni trió, amely az ősszel budapesti és külföldi turnéra indul, csütörtökön este a Városi Zeneiskolában előkelő zenei kiválóságok és szűkkörű meghívott közönség előtt mutatta be külföldi programjának egy részét. A debreceni trió bemutatója a jelenlévő kitünő zenei kapacitásokat is meggyőzte arról, hogy a zeneiskolának ez a három nagytalentszerű művésztanára, olyan magasrendű virtuozitást képvisel, amely méltán lép ki Debrecen falai közül és indul el, hogy a magyar művészeinek a külföldön is a dicsőséget szerezzék. Buza—Eisler—Galánffy Wolff Ferraris, Beethoven (Geister) Pizetti és Schubert triót adták elő. Művészetük az előadott művek minden szépségét különösen kiemelte. Lükettő ritmusok, meglepő összjátékok, — amelyben nem csak zenei, de magasabb rendű leiki harmónia nyilatkozik meg, — a kamara muzsikások legfőbb erőnyének birtokosaivá avatja őket.

A debreceni trió külföldre indulása előtt a turné programjával hangversenyt rendez Debrecenben is, amikor a zeneértő közönségnek is alkalma lesz gyönyörködni művészetében s a kritikának is mód adatik arra, hogy részletesen és alaposan méltassa ezt a komoly és nagyértékű zenei produkciót, mely minden bizonnyal nagy sikert fog aratni a külföldi is.

Kommunista merénylet a fogarasi dinamitgyár ellen

Bukarest, augusztus 26.
A Fogaras melletti dinamitgyárban nagy robbanás történt. Vasárnap reggel fél tízkor hatalmas dörrrel rázkódtatta meg a levegőt. A robbanóanyagok gyáranak irányából füstoszlopok emelkedtek föl s csakhamar kiderült, hogy a dinamitgyárban történt nagy robbanás. A hatósági személyek azonnal kiszállították a helyszínre. Megállapították, hogy nyolcszáz kilogramm puszkapor robbant föl és három műhelyhelyiség repült a levegőbe. A robbanás ereje nagyobb területen okozott károkat. Vasárnap délután, a gyárban nem dolgoztak és így emberéletben nem esett kár.

Bukaresti jelentés szerint a fogarasi robbanást kommunista merényletnek tulajdonították. Hír szerint a sziguranca kinyomozta, hogy a szovjet-kormányt nagyon elkövetette a románia vörösnap sikertelensége s ezért szeptember 6-ára újabb akciót készítenek elő.

Lapunkat támogatja,
ha hirdetőinknél vásárol.

Traktor-, autó- és cséplőmotor Gyújtómágnes javítások

akkumulátor töltést és javítást
gyári jóállással végez a

Bosch szolgálat

Debrecen, Széchenyi-utca 24. szám.

Az ORLE széleskörű mozgalmat indít a lelkészek fizetésének és anyagi helyzetének rendezése érdekében

Kétezernegyszáz pengős kezdő fizetést sürgetnek a konferencián A földmivelő nép adójának mérséklését kérik a kormánytól
Előadások az első nap programján

A Debreceni Újság tudósítójától) Debrecenben csütörtökön reggel kezdődött meg az ORLE három napos konferenciája, amely tudvalevőleg kapcsolatban áll a Baltazár Dezső dr püspök tiszteletére rendezett jubileumi ünnepségekkel is. A konferenciára az ország minden részéről ideértek a kálvinista szellemi élet kiválóságai, a lelkes kar tagjai, akik nagyobb részt már szerdán este megérkeztek és részt vettek a Dóczy-intézetben rendezett ismerkedési vacsorán.

Csütörtökön reggel fél 8 órakor a Kollégium oratóriumában istentisztelet volt, amelyen teljes számban megjelentek a konferencia résztvevői, majd istentisztelet után megkezdődött a konferencia komoly munkája. A megnyitás során először a „Jövel Szentlélek Uristen” kezdetű dicsőítést énekeltek el, majd Czeglédy Sándor az ORLE alelnöke mondott lélekbenmarkoló imát, utána pedig rövid megnyitói beszédet.

Ezután került sor a konferencia tisztikarának megválasztására. Előnként egyhangúlag Csikesz Sándor egyetemi tanárt választották meg, alelnökké lettek: Juhász László, Kovács J. István, Vass Vince, Bakó Lajos, Vincze Elek, Göde Lajos, Szabó Imre, Görömbev Péter, Sinoss József, Okos Gyula, Bakó Gy. András, Bélyeky Lajos, Szabó Károly.

Ezután a tiszántúli református egyházkerület nevében Kolozsváry Kiss László, a debreceni egyházmezei főjegyző, a debreceni református egyház képviselőjében pedig Uray Sándor lelkész üdvözölték a konferenciát, míg az üdvözlésekért Csikesz Sándor elnök mondott köszönetet.

Délelőtti előadások

A délelőtti programját előadások töltötték ki, amelyeket a jelenlévő lelkészek nagy figyelemmel hallgattak végig és minden előadás után termékeny vitában tették hathatósabbá a kifejtett gondolatokat.

Miklós Odón nagycesepeli lelkész „Aktuális dátumok” címen kitűnő történelmi fejtetésekben megemlékezett a nagy svájci reformátor, Zwingli Ulrich hősi halálának négy százados a reformáció szabadságát biztosító Gusztáv Adolf svéd király felkérésének háromszázados, a magyar protestánsizmust rabságha vezető Carolina Resolutio kétszázados és a felszabadulást hozó Türelmi Rendelet másfélszázados évfordulójáról. Az utolsó száz esztendő eseményei is gazdagok a megemlékezésre méltó dátumokban s így száz esztendeje annak, hogy a magyar közélet hivatalos fórumai előtt megkezdődött a harc a vallásszabadság és a felekezetek egyenlőségének biztosítására. Ötven éve tartották a debreceni zsinatot, amelyen egységbe tömörült szervezettel is a lélekben egy egyház, tíz éve annak, hogy a szervezeti egység a Trianon csapása alatt ismét darabokra szakadt.

Megemlékezett az előadó dr Baltazár Dezső püspökké választásának husz esztendő évfordulójáról és emlékedett szavakkal rajzolta meg a husz éves munkának, harcoknak és eredményeknek történelmi jelentőségét.

Az előadást hozzászólásokban vitában Szabó Imre budapesti, Taksonyi Sándor nagyigmándi lelkészek, dr Kovács J. István ny. államtitkár,

budapesti theol. tanár, Geszthelyi Nagy Béla és dr Viktor János szöveglaltak fel.

Határozati javaslat a Zwingli életrajzról

Taksonyi Sándor és Geszthelyi Nagy Béla indítványára elhatározta a gyűlés, hogy szükségesnek tartja Zwingli életrajz kiadására pedig a kiadást, ezért megkeresi a Protestáns Irodalmi Társaságot, a protestáns kiadóhivatalokat, egy népszerű Zwingli életrajz kiadására pedig a Paróchiális Könyvtár szerkesztőt. Az elnök Csikesz Sándor egyetemi tanár bejelentette, hogy ebben az irányban már történt annyi, hogy a Paróchiális Könyvtár részéről felajánlást kapott az életrajz megírására vállalkozó dr Erdős tanár, hogy részletesen tervezetet és próbafejezetet nyújtsanak be. Dr Soós Béla különben jelenleg Zürichben tartózkodik, hogy a még nem publikált adatokat tanulmányozza.

Egy felszólalás, amely rámutatott, hogy van már Zwingli életrajzunk, Szabó Imre megjegyezte, hogy amióta ezek megjelentek, a Zwingli kutatás nagy eredményeket produkált, így szükség van egy új életrajzra.

Magyar lelkészek Csehországban

Nemzeti szempontból rendkívül jelentős volt Csikesz Sándor eredeti kutatáson alapuló hozzászólása, amely rámutatott, hogy a Türelmi Rendelet nyomán mezelevenedő cseh egyház Sárospatakról és Debrecenből kért lelképásztorokat és írásos bizonyítékok vannak, hogy a magyar lelkészek az evangélium terjesztésében a magyar református egyház hatalmas erejével szolgálták a cseleket. Jellemző a magyar lelkészek önfeladózó munkájára, hogy a latinul írt prédikációkat cseh hivatalnok emberekkel lefordították és felolvastatás után fonetikusán leírták és így ta-

Rendkívül súlyos helyzetben vannak a lelkészek és egyházak

A délutáni tanácskozás során ének és imádság után Sütő Kálmán tiszalúci lelkész tartott nagy érdeklődéstől kísért előadást a lelkészek és az egyházak anyagi sérelmeiről. Rámutatott, hogy a lelkészeknek nem telik arra, hogy állásuknak megfelelő társadalmi életet éljenek. A lelkészek legnagyobb része teljesen el van adósodva, a gyermekek rongyosak és a paróchiákon a végrehajtó a

multak be. A nép nyelvén szóló idegen prédikátorok leirhatatlan hatást éretek el.

Victor János előadása

Öt perc szünet után folytatták a gyűlést, amelynek most következő előadását dr Victor János theol. tanár, budapesti lelkész tartotta „Dogmatikum és igehirdetésben” címen. A rendkívül mély theologiai tartalmu témát élvezetes előadásban tárta a hallgatóság elé. Rámutatott az igehirdetés és dogmatikum közös alapjára, az igére. A vallásos élmény fogalmának helyes értelmezésén és az igehirdetés kettős követelményének ismertetésén, majd a dogma keletkezésének — polemikus, bizonyágtevő, szintetikus — módján keresztül tártá az alapfogalmakat, hogy végül rámutathasson az igehirdetés és dogmatika pozitív kapcsolataira s gyakorlati példamutatásával használhatóvá tegye a mondottak értékesítését a gyakorló lelképásztorok számára.

A nagyhatású és közvetlen okfejtésű előadáshoz dr Vass Vince püspök theol. tanár, Kovács J. István, Mariav Károly, Szabó Imre, Nagy Sándor szöveglaltak hozzá, végezetül Victor János előadó reflektált az elhangzottakra.

Czeglédy Emánuel csepeli lelkész dr Baltazár Dezső püspök eddigi pályafutásáról tartott előadást, amelyben különösen abban domborította ki dr Baltazár Dezső működésének jelentőségét, hogy a magyar kálvinizmust Baltazár igyekszik visszavezetni a régi, történelmi puritanizmus utjaira.

Ezzel a konferencia délelőtti programja véget is ért. Egy órákor az Ispótytelepi egyházrész közös ebédet adott a kollégium konviktusában a konferencia résztvevőinek tiszteletre. Ebéd után a vendégek csoportokra oszolva, a Nagykönyvtár, a református főgimnáziumot, a Dóczy-intézetet, a Diakonisszaképzőt és a Déry muzeumot tekintették meg, majd négy órákor két csoportban folytatták a konferencia ülésségeit.

leggyakoribb vendég. A magyar református lelkészek sorsa azonban nem egyéni kérdés, hanem vallási és nemzeti érdek, merint az a lelkész szegényedik, úgy fog a tekintélye.

Ezután előterjesztették a határozati javaslatot, amely fölött élénk vita indult meg, majd kisebb módosításokkal elfogadták a határozati javaslatot, amely szerint az ORLE konferenciája

kimondja, hogy a lelkészek fizetésének és anyagi helyzetének rendezése érdekében széleskörű mozgalmat indít. Kívánja, hogy amint az államháztartás helyzete javul, a lelkészek fizetését a középiskolai tanárokéval egy szinten rendezzék, vagyis úgy, hogy a kezdő fizetés 2400 pengő legyen és elérje a 6660 pengőt. A kérdés napirenden tartására széleskörű bizottságot küldenek ki. Kérik a kormányt, hogy a lelkészeknek adja meg a törvényes korpótlékot és a háztól távol nevelt gyermekeknek a nevelési segélyt. Kérik a konventet, hogy a lelkesi párbérlátralek ügyében rendelje el, hogy az egyházak az év végén a hátralékot saját pénztárukból fizessék ki. Kívánják, hogy a kormány a terménykárpótlást 1930—31. évre visszamenőleg utalja ki, a nevelési segélyek ügyében beadott kérvényeket sürgősen intézze el, az adócsökkentési segélyt utalja ki, illetőleg magasabb percent szerint valorizálja. Kívánják, hogy a konvent az eladósodott lelkészek részére nagyobb kölcsönt szerezzen, továbbá, hogy a lelkészek kedvezményes vasúti igazolványának kérdését tárgyalja napirenden. Végül felszólítják a lelkészeket, hogy helyzetük javítására az önségélyt is vegyék igénybe.

Pótlólag elfogadták a gyűlésen felmerült indítványok egyikét-másikat is. Így többek között kérik, hogy a minden vonalon tervezett 10 százalékos redukción az államségélyeknél és a lelkészek állami járandóságainál a kormány ne hajtsa végre. Eöry Szabó Dezső indítványára határozati javaslatban szögezték le, hogy az államháztartás egyensúlyának megőrzésében a protestáns lelkészek és egyházak állami segélyezésének semmiféle szerepe nem volt.

Az ORLE szociális politikát kíván a kormánytól

Attértek ezután az egyházak anyagi helyzetének megválasztására. Ennél a kérdésnél ismét Sütő Kálmán ismertette a református egyházak nehéz helyzetét, amely főként a földek jövedelmezőségének, az adózók fizetési képességének csökkenéséből, továbbá az államségélyek mérsékléséből állt elő. Nagy hiba, hogy az államségélyeket állandóan apasztják, az iskolai hozzájárulásokat növelik. Az egyházak roskadoznak a terhek alatt és közülük nem egy már a csőd szélén áll.

A konferencia ezután határozati javaslatot fogadott el, amelyben kéri a kormányt, hogy a nyomasztó gazdasági helyzetben igyekezzen segíteni és olyan szociális politikát követni, hogy minden polgár megtalálja a megélhetését. Kérik, hogy a kormány a rossz termés által sajtolt népnek kamatmentes vetőmagot adjon, a földmivelő nép adóját mérsékelje. Az államségélyek további csökkentését mellőzzék, a tanítói nyugdíjjarulékat pedig a politikai községek terhére hárítsák. A konventől kívánják, hogy az államségélyek felemelését

Villanszerelő és műszerész műhelyemet Halköz 3. szám alól Széchenyi-utca 24. szám alá helyeztem át. Vállalok villamos berendezések szerelését és javítását, motorok szerelését, javítását és tekereselését, főzők, vasalók, thermoforok és sterilizátorok javítását. Villamos csengők, házitelefonom, vész és tüzjelző berendezések készítését, javítását és karbantartását. Rádiók és rádió akkumulátorok javítását és töltését szakszerűen.

Rentka Lajos
villanszerelő és műszerész.

szorgalmazza, s hívja fel a konvent az egyetemes egyházat, hogy az egyházi közigazgatás költségeit mérsékelje. Kivánatosnak tartja a közgyűlés a belkörü tűzbiztosítás bevezetését, az egyházaknak juttatott vagyonváltás-földek árának mérséklését és a tankönyvek árának leszállítását.

A határozati javaslat elfogadása után Kolozsvári Kiss László lelkész a belkörü tűzbiztosításról tartott előadást.

Délután tartották meg a református papnék konferenciáját is, amelyen szintén több előadás hangzott el.

A papnék délutáni konferenciáján Uray Sándor ref. lelkész tartott nagyértékű előadást, amelyet igaz élvezettel és gyönyörűséggel hallgattak végig a résztvevők.

A mai program

A tiszántúli református egyházkerület Debrecenben a Nagytemplomban 1931. évi augusztus 28-án, délután 9 órakor ünnepélyes közgyűlést, azt követően lelképásztor-szentelést tart a következő sorrendben:

1. Nagytemplomban a harangozás reggel 8 óra 50 perckor kezdődik és 9 óráig tart. A harangozás alatt az egyházkerületi közgyűlés tagjai, az ünnepélyre egybegyűlt vendégek, a felszentelendő lelképásztorok és az érdeklődő közönség bevonulnak a Nagytemplomba.

2. Orgona előjáték után: Gyülekezeti főének, a XC. zsoltár 1. verse.

3. Törő Imre, legidősebb esperes, püspökhelyettes a szöszékben imádságot mond.

4. Gróf Degenfeld Pál egyházkerületi főgondnok az ünnepélyes közgyűlést megnyitja.

5. A közgyűlés megalakul.

6. A szavazathonfőbizottság jelentése az egyházkerületi tanácsbírák és egyházkerületi világi jegyző választásáról.

A megválasztottak eskütetele.

7. Az egyházkerületi lelkészi főjegyző jelentése Baltazar püspök 20 éves püspöki működéséről.

8. A püspök meghívása az ünnepélyes közgyűlésre, ahol őt az egyházkerület nevében gróf Degenfeld Pál egyházkerületi főgondnok üdvözlí. Majd a különféle egyházi és világi testületek üdvözlése következik.

A püspök válasza az üdvözlésekre.

9. A lelkészszentelés bejelentése és a közgyűlés felfüggesztése.

10. A gyülekezet orgonakíséret mellett éneklí a 225. dicséret 2-3. verseit.

11. A felszentelendő lelképásztorok közül Nagy Sándor mezőszasi lelkész a szöszékben bibliát olvas és imádkozik.

12. Gyülekezeti közének, a 7. dicséret 6. verse.

13. Seress Béla hódmezővásárhelyi állandó vallásosztály-lelkész prédikál és elmondja az Ur imádságát.

14. Gyülekezeti ének, a 225. dicséret 4. verse.

Ez éneklés alatt a felszentelendő atyafiak helyükről előjönnek, felállnak.

Padlólakkok

speciális minőségben, magas fényű, a legszebb színekben, olcsó árban kapható

STERN festéküzletben
Piac-utca 10 szám.

Bikával szemben. — Ugyanott biztoshatású irtószert vásárolhat olcsón, poloska, svábbogár, patkányirtásra.

nak az Urasztala korlátai körül.

15. A püspök felszentelő beszédét tart.

16. Az egyházkerületi főjegyző a felszentelendő lelképásztorokat egyenként bemutatja, mikor is a bemutatandó lelképásztorok egyenként előlépnek. A felszentelési eljárás után gyülekezeti záróének következik.

A további program a következő:

Országszerte meghaladja az általános méreteket a gyermekparalízis járvány

A miniszter körrendelete az óvintézkedésekről

A Debreceni Ujság tudósítójától A gyermekparalízis ebben az esztendőben az ország számos helyén fellépett s úgy látszik ez kényszerítette a népjóléti miniszteriumot arra, hogy a betegség elleni védekezésről körrendeletet adjon ki.

A miniszter körrendelete ma érkezett meg Hajdu vármegyéhez. Ebben a miniszter közli, hogy a gyermekparalízis járvány az általános méreteket meghaladja s ezért szükség van a fokozottabb védekezésre. A rendelet szerint legfontosabb, hogy a gyermekparalízis azonnal kórházba szállít-

Délután 4 órától a református nők (papnék) konferenciája az egyház tanácstermében.

Este 6 órakor evangéizálás istentisztelet: A Nagytemplomban, a Kistemplomban, a Kossuth-utcai templomban, az Árpádtéri templomban, az Ispótytelepi templomban.

Este fél nyolc órakor közös vacsora a Kollegium konviktusában (adja a Péterfia-utcai egyházzszi).

sák és oda kell hatni, hogy azok, akik velük érintkeztek el különítessenek és pedig úgy, hogy hat héten keresztül senkivel se érintkezzenek. Mialthogy a betegséget a csirahordozók váladék útján terjesztik, szükséges a váladékok és a lakások fertőtlenítése. A betegséget felbőtek is megkaphatják és éppen ezért nekik is óvakodniok kell. Különösen figyelmet kell fordítani a tífusos, influenzaszzerű betegségekre, mert ezekből könnyen fejlődhetik ki gyermekparalízis betegség.

Bűnvádi eljárás indult egy gondatlan anya ellen, akinek két éves gyermeke halálra forrázta magát

Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy Hajdusoboszlón egy Nagy Elek nevű két éves gyermek augusztus kilencedikén beleesett egy forró vízzel telt fazékba és olyan súlyos sérüléseket kapott, amelyek következtében pár nap múlva borzalmas kínok között kiszendvedt. A szülei csak három nap múlva hívtak orvost a gyermekhez, de mint később a törvényszéki orvos is megállapította, az azonnali orvosi beavat-

kozás sem segített volna a szerencsétlen gyermekben. Dr. Tóth János debreceni vizsgálóbíró szerdán délután kiszállott a helyszínre és foganatosította a vizsgálatot. Ekkor megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenül járt két éves gyermek haláláért ennek édesanyja a felelős, aki gondatlanul járt el, amikor egyedül hagyta a kislát a konyhában. A gondatlan anya ellen megindult a bűnvádi eljárás.

Örízetbe vett a rendőrség két gyermeket, akik teljesen kifosztották az édesapjukat

Míg a házőrző kutyát is eladták - Az özvegy ember szomorú tragédiája

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Szomorú tragédia jutott osztályrészül egy debreceni fuvarosnak, akit két kiskoru, teljesen elzüllött gyermeke teljesen kifosztott és elloptak a házból a tyukoktól kezdve a házőrző kutyáig mindent, csakhogy a saját kis szórakozásaikat kielégíthessék, hogy jusson tölesérlyagyaltra, csokoládéra, mozira, cukorra. A nagyvárosi gyermek elzüllésének szomorú esete ez, amelyet még tragikusabbá tesz az a körülmény, hogy a kifosztott apá-

nak négy kiskoru gyermeke közül kettő most is börtönben ül, kettő pedig most került rendőrkézre.

A megkároított apa egy debreceni fuvarosember, aki kora reggeltől késő estig dolgozik, hogy az árván maradt gyermekeit eltarthassa, mert a felesége néhány évvel ezelőt elhunyt és magára maradt négy apró gyermekével. A magukra maradt gyermekek teljesen elzüllöttek, mert nem volt senki, aki ügyeljen rájuk és már a múlt évben

részei voltak azoknak a sorozatos besurranó lopásoknak, melyek hosszabb ideig izgalomian tartották a közönséget.

A rendőrség akkor megállapította, hogy a besurranó lopásokat egy 13 éves kisleány követte el, aki koldulás ürügye alatt surrant be a házakba és ellopt mindent, ami a keze ügyébe került. A zsákmányt megosztotta a nővéreivel, akik közül a legidősebb 17 éves volt, a következő pedig 15. A fiatalok bírósága mind a három kisleányt elítélte, akik közül a középső, a 15 éves mostanában szabadult ki a javítóintézetből. Ez a 15 éves kisleány szövetkezett össze 10 éves kisöccsével és a két gyermek teljesen károsította édesapjuk lakását. Elvittek 30 tyukot, két házi nyulat, lószerszámokat, házi tárgyakat, edényeket, sőt még a házőrző kutyát is eladták egy pengő és husz fillérért. A lopott holmikat eladogatták és a pénzt hasonló kis züllött barátjaikkal elköltötték nyálankösdökre.

A gyermekek töredelmesen bevallották a bűnüket a rendőrségnek és kiderült, hogy még egy fiatalkoru kisleány is részes volt a lopásokban. A rendőrség mind a három gyermeket örízetbe vette és az apa szomorúan kérte a rendőrséget, hogy tegyék ártalmatlanná a gyermekeket, mert teljesen tönkre teszik. A három züllött gyermeket átadják a fiatalkoruak bíróságának, ahol tovább folyik ellenük az eljárás.

16395/1931. B. szám.

HIRDETME NY

A m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter Ur 138727/1921. K. M. szám alatt az amóniakalk vagy szénsavval dolgozó nagyobb műhelyberendezéseket üzembentartó ipartelepekre vonatkozó övszabályokról rendeletet bocsátott ki.

Ez a rendelet az elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Rendőrségi épület földszint 39-es szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Debrecen, 1931 augusztus 25.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

Tanuló lány

felvétetik lapunk nyomdájába József király herceg-utca 16. sz. Jelentkezni délelőt 8-12-ig délután 2-6-ig.

(Gyomorsúlyedékes beégéknél, áldott állapotban levő anyáknál igen fontos a

haskötő

Legelősebb árban szerzhető be

Kiss Béláné

Fűző üzembent. Kossuth-utca 59. sz.

Csi-öfűzők, melltartók mérték után.

Ezüst redőnyök bélelését, kesztyűk javítását vállalom.

Kirándulók figyelmébe!

Hajdusoboszlói fürdőzők találkozója

Hangya, Liliom' vendéglője

Hűvös kerthelyiség! Jégbeütött italok!

Különö házi koszt!

Pártfogást kér Szabó Mihály

67. Csapó-u. 67.

Bálint József

asztalos.

Ajánlja saját készítésű butorait.

A fővárosban megteremtik az iparosegységet

Budapest, augusztus 27.

Szerdán délután a fővárosi ipartestületek vezetői az IPOSZ helyiségében ipartestületi értekezletet tartottak, amelyen megvitatták az iparosság számos problémáját. Vágó Jenő indítványára kimondta az ipartestületközi értekezlet, hogy megteremtí az iparos egységet és megszünteti az iparosság körében tapasztalható szelforgácsolódást. Az értekezlet egyhangulag magáévá tette Vecsey Antalnak indítványát a fővárosban építendő iparos székházra vonatkozóan, amelyben az összes ipari intézmények otthont találnak.

Elintéződött a Kishegyesi-uti munkások panasza

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Hirt adunk róla, hogy a kishegyesi ut építésénél dolgozó munkások panaszát emelték Zöld József főjegyzőnél Dallos Sándor vállalkozó ellen, hogy az nem fizeti ki a bérüket és már nagyobb összegekkel tartozik nekik. A csütörtöki napon megjelent a városházán Dallos Sándor, aki igazolta, hogy a munkásait azért nem tudta fizetni, mert a városnál lévő követeléseit, továbbá a pénzügyeknél lévő betéteit nem kapta meg kellő időre. Most azonban az ügy már elintéződött, a munkások megkapták jogos bérüket és a vállalkozó eleget tett minden kötelezettségének.

Vissza szerelik a Debrecen-hajdunánási vonal vasúti sorompóit

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

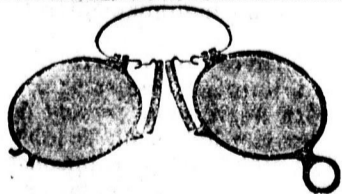
A debrecenieknek és hajduböszörményieknek régi panasza volt, hogy a Debrecen-hajdunánási vonalon az országúti sorompókat leszerelték, aminek következtében a vasúti keresztezéseknél számos baleset is történt.

Most a kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett Hajdúvármegyéhez, amely többször kérte a sorompók visszaállítását, és közölte, hogy elrendelte, miszerint a sorompókat újból fel kell szerelni. A sorompók visszahelyezéséről és karban tartásáról a Máv. köteles gondoskodni.

Figyelem! A fentebb említett tüzelési anyag beszerzés előtt ajánlatot kér

Fülöp és Prohászka

cégtől, MESTER-UTCA 23.

Új szemüveg

és minden optikai javítást a legolcsóbban és legpontosabban készíti

CSERÉP SÁNDOR

látészerezőnél, Piac-utca 21. szám (Bika-szálloda mellett).

AZ APOLLO MOZIBAN

Előadások 7 és 9 órai kezdettel.

Debreceni Ujság-Apollo

Féláru jegy

váltására jogosít

1 személy részére

Az Apollo augusztus 28-iki bármely előadására.

Ma műsorra kerül:

Emil Janings felejthetetlen alakítása,

az „Apák bűnei”

c. 10 felvonásos filmdráma. Azon kívül: egy kacagtató burleszk és egy zenefilm kerül bemutatásra.

Féláron

nézhetik meg

olvasóink

a jegyszelvény beváltása ellenében.

Előadások 7 és 9 órai kezdettel.

Debreceni Ujság-Apollo

Féláru jegy

váltására jogosít

1 személy részére

Az Apollo augusztus 28-iki bármely előadására.

(Egyvekről ajánlatos még délelőtt gondoskodni.)

Az Országos Református Tanáregyesület igazgatósági ülése Debrecenben

A konventhez fordul az egyesület a református tanári kart sértő kultuszminiszteri rendelet visszavonása érdekében

Az országos Református Tanáregyesület központi igazgatósága augusztus 26-án dr. vitéz Besenyei Lajos elnöke alatt ülést tartott, melyen több fontos ügy került tárgyalásra.

A Tanáregyesület már régen foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a református tanárok Nevelőházára évek folyamán egybeült összeget ingatlanba fektesse. Ki is szemelt Szabolcsban egy 96 holdas birtokot, amelyet kedvező feltételekkel kínáltak eladásra. A vétel azonban nem jött létre, mert a ref. konvent, melyhez az adásvételi ügy felterjesztetett, sokalta a magyar holdankénti 625 pengős vételárát, az eladó pedig abból engedni nem volt hajlandó. Így a Tanáregyesület igazgatósága most már ingatlan után néz.

Egy érdekes és a mai viszonyokra jellemző másik ügy is foglalkoztatta az igazgatóságot. A tankerületi főigazgatóság tudomásul vétel végett közölte a Tanáregyesülettel a kultuszminisztériumnak egy különös és éppen nem időszerű rendeletét. A kultuszminisztérium ugyanis megengedhetetlennek találja azt, hogy a református tanárok ugyanazokat a címeket (nagyságos, méltóságos) használják, mint a hasonló fizetési fokozatban levő állami tanárok, ezeknek használatától tehát a református tanárokat eltiltja. Az igazgatóság tagjai bosszankodással, vagyis csodálkozással értesültek erről a rendeletről, mely beszédes bizonyossága annak, hogy a mai rettenetesen súlyos idők sem tudják megzavarni a miniszteriális szobák csöndes nyugalomát, ahol ráérnek az ilyen kérdésekkel való foglalkozásra.

Bessenyei Lajos elnök nyomatékosan rámutatott arra, hogy az efféle címkerdésnek a puritán szellemű református tanárságot egyáltalán nem igaztadják és az egész ügy fölött napirendre lehetne térni, ha nem volna oly bántó és le-

kicsinyítő éle a református tanársággal szemben, melyet ily módon az államiakkal szemben másodrendűvé fokoz le. Csakis erre való tekintettel indítványozza, írjon fel a Tanáregyesület a ref. Konventhez, hogy a kultuszminisztériumot ennek a teljesen fölösleges időszerűtlen és a református tanári státust sértő rendeletnek visszavonására bírja.

Dr. Csürös Ferenc közművelődési tanácsnok rámutatott arra

Az angol politikai pártok a népszövetség kisebbség-védelmi eljárásának reformját sürgetik

London, augusztus 27.

Az összes angol politikai pártok képviselői egy, az angol külügyminiszterhez intézett nyílt levelében sürgetik a népszövetség kisebbségvédelmi eljárásának reformját. A levél megállapítja, hogy a jelenlegi kisebbségvédelmi eljárás rendszeresen megsérti a nemzeti kisebbségek jogát, noha ezeket a jogokat a népszövetség és a békeszerződések a legünnepelesebb módon biztosították számukra. A panaszok teljesen eredménytelenek és ezért a kisebbségek elvesztik a népszövetség iránti bizalmukat és a kétségbeesés karmaiba vetik magukat. A jelenlegi petíció-eljárás eredménytelenségét különösen két tény mutatja:

1. A népszövetség kisebbségi bizottsága 1929-ben 42 kisebbségi petíciót állapított meg elfogadhatónak és ezek közül mégis csak kettő került megfontolás végett a tanács elé.

2. A jugoszláviai kisebbségek által 1920. óta beadott rengeteg kisebbségi petíció közül csak tizet minősítették elfogadhatónak, de ezek közül se jutott egy se a tanács elé. Hihetetlen, hogy

a neveltséges címkorságra, mely sehol egyetlen nyugati államban nincs meg, csak nálunk és amely a mai demokratikus korba sehogys sem illik bele, azt indítványozza, írjon fel a Tanáregyesület a református Konventhez, tegyen előterjesztést a kormányhoz a különböző címek általános eltörlése érdekében. Ez a radikális eljárás gyökeresen segítene minden olyan sérelmen, amely a pusztító címkorságból fakad s országunkat ezen a téren is közelebb hozza a nyugati művelt államokhoz. Csak ha ennek a lépésnek nem lenne sikere, akkor szorgalmazza a sérelmes és időszerűtlen kultuszminiszteri rendelet visszavonását.

Az igazgatóság mindkét egy-egy kiegészítő indítványt egyhangulag elfogadta.

egyetlen jogszerű petíció se kerülhetne a tanács elé, amely felől a kisebbségvédelmi szerződések érvényességéért.

E veszedelmes helyzetben csak az segíthetne, hogy a legközelebbi népszövetségi ülésen Anglia, mint a legsemlegesebb és legpartatlanabb ország, amely egyszerűsind a fő aláírója a kisebbségvédelmi szerződéseknek, javasolja a) egy külön kisebbségvédelmi bizottság, vagy b) egy, a hármas bizottság irányítása alatt dolgozó tanács, vagy bizottság felállítását. Az utóbbi feladata a petíciók megvizsgálása és a hármas bizottság részére jelentések és javaslatok kidolgozása volna.

Debrecen legforgalmasabb utcájában

nagyobb üzlethelyiség kiadó

Ertekezni Csapó-utca 10. szám alatt, a háztulajdonos Balassa Sándornéval (udvari lakás.)

A gyorsított bírósági eljárás rekordja a debreceni törvényszéken

Öt perc alatt egy hónapi fogházra ítélték egy tolvajt

(A Debreceni Újság tudósítójától)
Alig néhány hónappal ezelőtt lépett életbe az ugynevezett egyszerűsítési törvény, amely a lehető legnagyobb mértékben meggyorsítja a bíróságok eljárását egyes konkrét esetekben. Már a Debreceni Újság-Hajdúföld is több ízben beszámolt arról, hogy a debreceni törvényszéken is gyakran az ilyen gyorsított eljárás alapján hoztak ítéletet a bírúk. Megtörtént nemrégiben az, hogy a hajnalban beszállított vizsgálói fogoly ügyében három óra múlva már jogerős ítélet hozott. E tekintetben azonban „rekordot” tegnap értek el a debreceni törvényszéken.

Réggel nyolc óra után pár perccel a mikepécsi csendőrök behozták az ügyészségi fogházba Kelemen Ferenc mikepécsi kocsis, aki Czérna József gazdálkodónál volt alkalmazva. Kelemen augusztus 23-án éjszaka, mikor a gazdája nem tartózkodott a lakásban, besurrant a szobába és ott a gazdája párnájából kivette a pénztárcát s abból magához vett husz pengőt. Ezután a pénztárcát szépen visszarejtette a párnába, másnap pedig alaposan leitta magát a korcsmákban és finom cigarettákat vásárolt. — Összesen négy pengőt költött el a husz pengőből. Időközben Czérna József is rájött a tolvajlásra és vallatásra fogta a gyanúsán viselkedő kocsis. Kelemen végül is mindent beismer s kijelentette,

hogy tizenhat pengő még nála van. A gazdája ennek ellenére is feljelentette őt az egyéki csendőrőrsön.

A csendőrök kihallgatták a kocsis, aki ezáltal is töredelmes beismerő vallomást tett. Őrizetbe vették, majd csütörtökön reggel nyolc óra után behozták Debrecenbe. Itt a királyi ügyészségen

dr. Bényey Zoltán ügyész is kihallgatta Kelemen Ferencet, aki most sem tagadott. Erre a királyi ügyész dr. Tóth János törvényszéki egyesbíró kereste fel, akinek elmondotta az esetet és pár perc múlva már Kelemen Ferenc egyrendbeli lopás vétségével vádolva került dr. Tóth János bíró elé. Dr. Bényey Zoltán ügyész szóbelileg terjesztette elő a vádat s minthogy a vádlott mindent beismer, alig telt el öt perc, Kelemen Ferenc kocsis már egyhónapi jogerős fogházbüntetését kezdte kitölteni az ügyészségi fogházban

molunk be. Annyi máris csaknem bizonyosra vehető az eddigi hiányos adatok alapján, hogy a gyilkosság előzetes szövényt követően a két fiatal legény ugyanis már régebbi idő óta a legharagosabb viszonyban állott egymással és állandóan lesték az alkalmat, hogy a végleges leszámolást megéjthessék. Kovács Gyula a vizsgálóbíró további intézkedéséig csendőrségi őrizetben marad.

Ímélt egy arzenes ügy

Szeged, augusztus 27.

A gyilkosság büntetével vádolt Olajos Károlyné szül. Haidu Eszter bűnügyét tegnap kezdte tárgyalni a szegedi kir. ítélőbír. Olajosné arzenal megmérgezte férjét Szabó Lajost, majd később újra férjhez ment Olajos Károlyhoz. Büntéseleménye miatt a gyulai kir. törvényszék 1930-ban köztalálta halálra ítélte. Az ítéletbír. a törvényszék halálos ítéletét helybenhagyta és a védő által előterjesztett bizonyítási kiegészítési indítványt, illetőleg az orvostanács meghallgatására vonatkozó kérvényt elutasította. Felelősség folytán az ügy a kir. Kuria elé került és a Kuria a kérelemnek helyt adott. Az összes periratokat a tárgyalás elrendelésével megküldötte a szegedi ítélőbír. Az első nap az iratok ismertetésével telt el. A tárgyalást holnap folytatják.

Rejtélyes körülmények között meggyilkoltak Egyekén egy gazdalegényt

A csendőrség letartóztatta a gyilkost, aki nem hajlandó vallomást tenni

(A Debreceni Újság tudósítójától)

Az utóbbi időkben nap-nap után fordulnak elő a környékbeli községekben szürkítések, gyilkosságok. Legtöbb esetben korcsmai verekezésből indul ki a katasztrófa. Most azonban az egyéki csendőrség egy igen érdekes ügyben vezette be a nyomozást.

Augusztus huszonhatodikán a délutáni órákban többen jelentették a csendőrőrsön, hogy Varga József gazdalegényt véresen, holtan találták az uton. A csendőrök azonnal kiszállottak a helyszínre s bevezették a nyomozást. Megjelent a községi orvos is, aki minden kétséget kizáró módon megállapította, hogy Varga József halálát gyilkosság idézte elő. A csendőrök a rejtélyesnek lát-

szó ügyben csakhamar letartóztatták Kovács Gyula egyéki legényt, aki a keresztkérdések sulya alatt beismerte, hogy ő szúrta le Varga Józsefet, aki régi haragosa volt. Arra nézve, hogy milyen körülmények között történt a gyilkosság, nem akart vallomást tenni.

A csendőrség mindenesetre őrizetbe vette Kovács Gyulát és értesítette az ügyről a debreceni királyi ügyészséget is, amelynek indítványára dr. Tóth János vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását s egyúttal csütörtökön délután kiszállott a helyszínre, hogy ott a vizsgálatot bevezesse.

A helyszíni tárgyalás és kihallgatások eredményéről legközelebb részletes tudósításban szá-

A rézmetszés művészete a debreceni református kollégiumban

A rézmetsző diákok
Irta BOSEDI ISTVÁN

10.

Méltán megérdemli tehát azt a pár igaz és közvetlen szót, amelyekkel Szentgyörgyi József művének előszavában megajándékozta a derék, törekvő, ritka tehetséges ifjú művészt, midőn ezt írja róla: „Dicsőkedve említem, hogy ezen rajzolatokat egy nagy reménységű ifjú: Debreczeni Togátus Deák Eröss Gábor Úram készítette, ki ha már a tsupa természeti hajlandóságtól vezéreltetvén, minden Tanító Mester nélkül, ritka talentuma és önként való igyekezete s szorgalmatossága által ezen valóssággal nemes és szép mesterségben ennyire ment; mit nem remélnél Hazánk felőle, ha szép tehetségeit a mesterségnek regulái, és a külső Ország nagy Mesterek remek munkáinak figyelmes szemlélése és követése által nagyobb-nagyobb tökéletességre viheli? Nem az én szavam, hanem tulajdonkezeinek szép művei, és a tudományok iránt való s Hazafiúi indulat ajánlják ezen jóra született Magyar Ifjút a Hazának munkás szeretetével! Hogy mennyire szerette és pártfogolta a haza munkás fiát a jövőben, azt az alábbiakban látni fogjuk.

III. A deák művészi metszeteket készítenek a rajztanításhoz.

Budai Ezsaiással egyidőben, vele parallel uton egy másik derék debreceni professor, Sárvári Pál is hatalmas munkát végzett. Ő is rokonlélek Budaiival. Együtt vitték be az újabb szellemet az ősi iskolába s főleg ketten voltak

¹ Szentgyörgyi József: A legnevezetesebb természeti dolgok esmérési I. Debr. 1803. Előjáró beszéd. XIV.—XV. l. l.

e reális iránynak minden tekintetben méltó és lelkes képviselője a tulengő ódon humanizmussal szemben. Szereplésükből világlik ki igazán, hogy a tanár és tanítvány mily értékes, messze időkre kiható munkásságot fejthet ki és hagyhat örökül az utókorának.

Sárvári Pál maga is nemes, művészlélek és ifjúkora óta meleg érdeklődéssel viseltetett a reáltárgyak, különösen a rajzolás iránt. Természet után készült rajzai figyelmet nem művészi tekintetből érdemelnek, hanem azon buzgó igyekezetnek tanúi, melynél fogva a külföldön, bölcsészeti, mértani és természettani tudományokban való buvárkodástól elfoglalt fiatal tudós tudott magának arra is időt szakítani, hogy a művészet gyakorlati oldalát is megkísérelje.

Az 1801-ben összeült tanterv szervező és tankönyv-reformáló bizottság Sárvári Pálra nem kis feladatot rótt, midőn az iskolákban eddig ugyszólván teljesen ismeretlen rajzoló geometriára vonatkozólag akként határozott, hogy: „a kis rhetorok, poeták és nagy rhetorok az arithmetika és geometria elemeit már ex principiis is tanulhatják. Erre a könyvet Sárvári Pál készíti.” (VI. p) E radikális határozatra annál is inkább szükség volt, mert a rajzolás mesterségének tanítása iskoláinkban mindez ideig újság, sőt sok helyen még az sem volt. Noha a legtöbb kézi mesterség, sőt a szép varrás is, rajzolás nélkül nem virágozhatnak. A tudós mesterségekben is mindenütt fontos a matematikusnak, geografusnak főképen, de az orvos, természetvizsgáló, historikus sem mellőzheti. A rajzolás mesterségének minél szélesebb körben való elterjedhetésére szolgál az a könyv, melynek címe: „A rajzolás mesterségének kezdete a rajzolásban gyönyörködő tanuló ifjak és gyermekek kedvéért írta Sárvári Pál a deb. református kollégiumban

¹ Sárvári Pál rajzai 1791-ből megvannak a kollégiumi könyvtárban.

rendesen matheizist és fizikát tanító professor. Rajzolta Lumnitzer György János, metszette Beregszászi Péter a nevezett kollégiumban tanuló ifjak I. darab X. részre metszett táblákkal. Debreczenben 1804.”

A derék professor azt írja, hogy tanítványai közül már e könyv megjelenéséig minden évben többen akadtak, akik előbb a rajzolást, később pedig a metszetet próbálták meg és bizony elég szép eredményt mutattak fel. Ezen törekvő ifjak számára kíván ő ez alkalommal utmutatást adni könnyű példák kíséretében, melyhe a rajzokat a „Neues theoretisch-praktisches Zeichenbuch zum Selbstunterricht für alle Stände. Hof 1800 I—II. Heft.” c. füzetekből válogatta össze. A rajzolás szabályait — szemben a későbbi Beregszászi Pál rajztanárval — az emberi testre alkalmazta, miként ezt kora világhírű művészei: Preissler, a francia David és Le Clerc tették. Ehhez pedig az ábrákat két „működvelő művész”, két togátus deák, a rajzolásban gyakorlottabb Lumnitzer J. György és a kezdő rézmetsző Beregszászi Péter készítették roppant szorgalommal, nem kisebb buzgalommal és pontossággal, mialatt mindakettő még iskolai tanulmányait sem hanyagolta el. „Az ő gyakoroltatásukat — írja Sárvári Pál —, amelyre őket serkentettem, csak magában is a Karats, Eröss és az ő társai példájára a Hazára nézve nem csekély nyereségnek néztem, hogyha idővel ők is több biztatókra, jöltevő segítőkre és patronusokra talláhatnak.” Sárváriak ez az óhaja részben teljesedett is, mert Lumnitzer J. György kevéssel a mű megjelenése után Kézsmárkra távozván, ott vállalt el tanári állást és ott készítette eddig ismert egyetlen rézmetszetét is, amelyet dr. Gedeon János kassai orvos Merényben, egy paraszt házában fedezett fel és a „Felsőmagyarországi Rákóczi Múzeumnak ajándékozott.

² A deb. rézmetsző deák társaság párt évi munkásságát érti.

³ Sárvári Pál: id. m. Előszó.

Hírek

1931 augusztus 28. (péntek)
Prot.: Ágoston. Kath.: Ágoston.

Ma a következő gyógyszerárak far-
tanak éjjeli szolgálatot: „Aranygyal”
Piac-utca 50. — „Nap” Piac-utca 1. —
„H. Rákóczi” Széchenyi-utca végén. —
„Rocskay” Cegléd-utca 22. — „Tisza”
Magoss György-tér 9.

IDŐJÓSLAS

A hűvös betörés hazánkban elég he-
ves viharokkal járt, amelyek az Al-
földön nagyobb esőket, zivatarokat is
váltottak ki. Az eső ma reggel is tar-
tott még, különösen az ország keleti
részében. Turkevén 28, Szolnokon 25,
Podvaszilason 44 milliméter esett. A
Dánántul nagyrészen nem volt regge-
lig csapadék.

Budapesten augusztus 27-én délben
a hőmérséklet 13 fok Celsius, a ten-
gerszintre átszámított légnyomás 762
milliméter.

Mérsékelt északi szelekkel változó-
kony hűvös idő és az eső csökkenése
várható.

Bőröndöt,

— A debreceni egységspárt érte-
kezlete a takarékpénztár bizottság ki-
küldése ügyében. A debreceni egysé-
gspárt vasárnap, augusztus 30-án
déli egyenyed órakor Piac-utca
26. szám alatti helyiségben értekez-
letet tart. Tárgy: A pártközi értekez-
let és a takarékpénztár bizottság ügye.
Az elnökség ezután is tisztelettel kéri
a párt összes törvényhatósági bizottsá-
gi tagjait, hogy az ügy fontosságán
tekintettel az értekezleten teljes szá-
muk megjelenjen szíveskedve.

— Felhívás a cserkészekhez. Fel-
hívom az összes debreceni protestáns
cserkészeket, hogy vasárnap, augusztus
30-án reggel negyed 8 órakor a
Kollégium udvarán cserkészszíjben
jelenjenek meg. Mezey Béla kerületi
főtábornok.

— Ma délután 5 órakor lesz az Italmé-
rők nagygyűlése. Több ízben hírt
adtunk arról a mozgalmról, amelyet
a vendéglős szakosztály elnöksége in-
dított egy „Italmérő nagygyűlés” meg-
tartása tárgyában. A helyzet ma az,
hogy az egyik társfőnökség hatóság
megkeresésére a helybéli Kereskedelmi
és Iparkamarát nyilatkoztatták, hogy
hívta fel városunk vezetősége, mi az
álláspontja a vasárnapi záróra, illető-
leg egésznapos záróórát tekintetében?
A Kamara viszont az érdekelt
Italmérőket — úgy vendéglősöket,
mint korcsmárosokat — vélemény-
nyilvánításra kérte fel, akik közül a
vendéglősök eleinte szakosztályuk ha-
táskörében gondolták a kérdést meg-
válaszolni, később azonban — tekin-
tetlenül arra, hogy a korcsmárosok
ipartársulata nem működik és a
korcsmárosok vezetőség nélkül álla-
nak — a szakosztály elnökségéhez
érkezett kérelemre úgy döntöttek,
hogy együttes nagygyűlésen fogják
kivánságukat előadni, hogy ezzel is
nagyobb súlyt biztosítsanak maguk-
nak. A nagygyűlés iránt — dacára
annak, hogy az iparosság rendkívül
elfáradt az állandó ujalb és újabb
megterhelések alatt — nagy érdeklő-
dés mutatkozik és nagyon valószínű,
hogy az Ipartestület díszterme, ahol a
nagygyűlés lesz, színtől fog meg-
telni az érdeklődőkkel, akiknek a
terv végső pusztulásukkal volna
egyenlő.

— Pályázat Ipari Ösztöndíjra. Haj-
dunánás megyei város polgármestere
550 pengős ipariskolai ösztöndíjra
hirdet pályázatot. Pályázhatnak az
ösztöndíj elnyerésére elsősorban haj-
dunánási illetőségű, ilyenek nem
léte esetén Hajdúvármegye, végül Ma-
gyarország protestáns, evangélikus,
vagy református vallású olyan ma-
gyar iparosifjak, akik valamely mag-
sabb ipariskolai tanulmányt folytat-
nak. A pályázati kérelmek szeptem-
ber 5-ig születési anyakönyvi kivonattal,
iskolai, valamint pályázói és pá-
lyázói szüleinek vagyoni bizonyítvá-
nyával felszerelve a hajdunánási pol-
gármesterhez nyújtandók be. Ugyan-
csak a hajdunánási polgármester ad
részletes felvilágosítást és leközlödtet
az ösztöndíj folyósítására és egyéb
feltételeire.

ALKOHOLIZMUS

Beteg: Doktor ur, már egészen job-
ban érzem magamat, Engedje meg,
hogy egy pohár bort igyam!

Orvos: Semmi esetre sem engedhe-
tem meg. Még várnia kell egy hétig!

Beteg: Hát akkor legalább mutasson
egy dugóhuzót!

— Ezer fogorvos Budapestre. Szeptem-
ber 2-re az első nemzetközi fog-
orvos kongresszusra 1000 fogorvos
érkezik Budapestre. A kongresszus
tagjainak nagyobb része külföldi fog-
orvosok sorából kerül ki.

— Szakosztályi ülés. A kerékgyártó
szakosztály 29-én, szombaton este 7
órai kezdettel az Ipartestület tanács-
termében ülést tart, amelyre a tago-
kat — tekintettel a tárgyszóhoz
szereplő igen fontos ügyekre — ez-
után is meghívja a szakosztály elnök-
sége.

akta táskát

— Kedvezményes igazolványok a
Lakkerendezési Kézfűrészes Kapcsolók
a debreceni kereskedelmi és iparkam-
arától. Ára darabonként 220 P.

— A Pesti Tőzsde új számában
három Korányi Frigyes, dr. Jacobi Oli-
vér, dr. Nyulász János, Mihályffy
Dezso, Borbás Lajos, Rvander Berg
vezérigazgató és mások nyilatkoznak.
Szenzációs riportot közöl a lap a par-
cellázási duzsungelről, a Holló-utcai
aranydrágítókról, a szénsavkártya és
a szikvizgyárak új háborújáról, a
Gazdagép üzembeállításáról, a pénz-
ügyi, tőzsdéi és devizahelyzetéről.
Szenzációs textil, biztosítási, áruipaci,
vas- és gépipari, vidéki hitelélet, szin-
ház, mozi-rovát egészítik ki a kitün-
ően sikerült új számot.

— Kirándulás a Zelemérrre. A Ma-
gyar Turista Egyesület debreceni
osztálya vasárnap, augusztus 30-án
szép idő esetén kirándulást rendez a
Zeleméri csonkatoronyhoz és a Mo-
nostori erdőbe. Találkozás vasárnap
reggel 8 órakor az István-gözmalom
előtt a Károly Ferenc József-uton.
Étkezés batyuból. Vissza délután
Pallagról villamossal gyalog. Vezető
vitéz Poroszlai János.

— Erdőbénye gyógyfürdőn utó-
szekonra pénz teljes ellátással,
lakással 1931 szeptember 1-től 6
P 50 fillér.

— Hatósági segítséget kérnek a
kertészek. A Magyar Kertészek Ország-
os Gazdasági Szövetsége a múlt na-
pokban igazgatóválasztmányi ülést
tartott. Az ülésen Darvas Ferenc dr.
gazdasági főtanácsos elnöki megnyitő-
beszédében azt hangoztatta, hogy a
kertészek érdekeiben a felső hatóság-
oknak segítséget kell nyújtaniok,
mert a leromlott viszonyok követke-
ztében a legsúlyosabb gazdasági hely-
zetbe kerültek. A felszólalók elkesere-
dett hangon kérték az elnökséget,
hasson oda, hogy a kormány és a fel-
sőbb hatóságok a kertészeket leg-
alább is olyan mértékben támogas-
sák, mint a gazdákat. Az ország ker-
tészeti egymásután mennek tönkre,
számuk napról-napra fogy, megfelelő
pártfogás híján. A kertészek gyűlése
ezután egyhangulag elhatározta, hogy
amennyiben helyzetük megjavítására
gyors segítség és intézkedés nem tör-
ténik, úgy országos nagygyűlést hív-
nak össze Budapestre, melyen feltár-
ják sérelmeiket és így próbálnak
majd azokra orvoslást találni.

— Pótbeírások a kollégiumi fiu-
iskolába. A kollégiumi polgári fiu-
iskolába a pótbeírások szeptember
1-3. napjain lesznek délelőtt 8-tól
11-ig. A magán-, javító- és felvételi
vizsgák, valamint a különböző viz-
gákat szeptember 1-én és 2-án tartják
meg. Az I. osztályt párhuzamosan
nyitják meg. Az iskolai év kezdete
szeptember 9. Az igazgatóság.

retikült,

— Plarista egyensapka teljesen fel-
szerelve P 240. Kulesár Imre és Fial
„Cserkészbolt” Budapest Ierakatában.

— Orvosi hír. Dr. Vajda Lajos,
tüdőbetegségek szakorvosa ren-
delését Arany János-utca 2. szám
alatt ismét megkezdte.

— Szeptember 1-én Sas-utca 4.
sz. alatt nyílik meg Galgóczy Kató
hölgyfodrász és manikűr szalonja.
Lakás Rákóczi-utca 26.

Arany Bika Szálló Rt.

Arany Bika Otthon.

10

pontban soroljuk fel

az Arany Bika Otthon előnyeit

1. Kényelmes, tiszta, világos szoba.
2. Ingen központi fűtés és világítás.
3. Éjjel-nappal hideg-meleg folyóvíz.
4. Előzékeny, megbízható kiszolgálás.
5. Társalgó, hall, olvasó, folyóiratok.
6. Lift díjtalanul éjjel is.
7. Hetenként egyszeri gőzfürdő.
8. Olcsó fehérneműmosás és javítás.
9. Kedvezményes ruhavasalás, cipőjavításról gondoskodunk.
10. Félárnyék a Vig-mozgóba.

Egy ágyas szobánál havi 50 pengőtől, két ágyas
szobánál (heteként két gőzfürdőjeggel) havi 80 pengőtől.
Az OTTHON lakóinak: Reggeli, ebéd, vacsora a Bika éttermében
havi 100 pengő, vagy étlap sze inti étkezésnél 20% kedvezmény
Az Otthonban megszüntettük a borralvót. Kiszolgálás címén
tiz százalékos számunk fel.

GEBAUER

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
KOSSUTH-UTCA 2.
TELEFON NAPPAL 103. ÉJEL 60.
ANYAKÖNYVI HÍREK

Eljegyzések: Bagdi István szobafestő
segéd—Kuj Anna, Szabó Ferenc ci-
pészemester—Dobár Róza, Sarkadi La-
jos közműves tanuló—Csordás Katalin,
Kocsis Béla máv. lakatos—Balla Má-
ria, Csuzi József ács segéd—Siteri
Eszter, Dobi István eszmadia segéd—
Filep Irma.

Házasságok: Herskovits Sándor sü-
tősegéd—Steier Irma, Riskó Béla női
szabó mester—Stumpf Magdolna.

Születések: Schvarcz Gyula lakatos
mester fia Imre, Csikós János fm. fia
Ferenc, Tóth Miklós fm. leány Róza,
és 3 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Preisz Adolfin a r. k.
39 éves, Csenger, Bethlen-u., Szilá-
gyi Mária ref. 5 hónapos, Bellegeő
542. szám.

— Az Osztályosorsjáték mai húzásán
a következő nyereményeket sorsolták
ki: 30.000 pengőt nyert: 53479. —
15.000 pengőt nyert: 60862, 3000 pen-
gőt nyertek: 42002 80754. — 2000
pengőt nyertek: 13468 15157 49200
65258 72383 76864. — 1000 pengőt
nyertek: 4142 10028 22993 23663 23999
25332 27695 34614 49526 64785 78641.
800 pengőt nyertek: 8450 18677 47760
48960 54141 58664 76434. — 600 pen-
gőt nyertek: 21279 25095 26513 45400
53162 62002 71315 76468. — 500 pen-
gőt nyertek: 920 11493 43905 49165
50852 52574 60287 61058 62995 65477
75012 75950. — 400 pengőt nyertek:
1111, 1376 3808 7420 10288 14396
17993 19288 19717 20869 21720 21996
29608 29135 34961 38497 41360 43467
44781 47772 50843 50978 53331 54527
36270 67663 69174 70993 71383 72787
73963 77169 77881 78428 79482. —
300 pengőt nyertek: 292 870 1057
1896 3571 4452 6256 6300 7128 7205
7833 9491 10355 10429 10859 11298
11530 12256 15671 15742 16962 16873
17354 17919 22225 22365 27134 29052
29585 29549 29695 29872 30123 30941
31237 31277 34185 34511 34511 34877
34962 37559 37571 37984 38433 39805

Feuermann bőröndös

Piac-utca 25. szám.
(Gambrinus passzage.)

44108 44195 45479 45898 46150 46332
46648 49333 49697 50805 51340 51788
52262 52901 53114 55124 57201 58166
59982 61433 65516 67032 67988 69547
69551 60659 70336 70676 72614 72711
73552 73570 75642 77810 78449 79415
79472 81846 82484.

— Olcsóbbak lettek a füzetek, ír-
szerek Kulesár Imre és Fial „Cser-
készbolt” Budapest Ierakatában.

SEPTEMBER ELSEJÉN SAS-
UTCA 4. SZ. ALATT NYÍLIK
MEG GALGÓCZY KATÓ HÖLGY-
FODRASZ ÉS MANIKÜR SZA-
LONJA. LAKAS: RÁKÓCZI-U. 26.

— Hazajött a nyaralásból Laci,
Pista, Lulu, Kató, hogy olvashas-
sák leckéiket, megveszik a köny-
veiket Springernél. Tankönyvek
megérkeztek. Springer tanköny-
veket vesz, használtat féláron ad
és cserél.

— Pótoskát, svábot, molyt ki-
irtani házilag csakis a Löcherer
Cimexinnel lehet, mert nemcsak
az élő rovarokat, de azok petéit
is nyomban elpusztítja. Gyógy-
szertárak és drogériákban kap-
ható.

TESTEDZÉS

Bárány megnyerte a 400 méteres gyorsaságú Európabajnokságot

**A világrekorder Taris második lett
A szenzációs győzelemmel Magyarország lett az Európai Kupa főtulajosa**

A csütörtöki nap szenzációs sikert hozott Magyarországnak a párisi Európa bajnoki uszóversenyen. Dr. Bárány István az uszóverseny legizgalmasabb küzdelmében a négyszáz méteres gyorsaságban legyőzte Tarist, a franciák büszkeségét, a többszörös világrekordert. Ezzel a váratlan győzelemmel Magyarország a pontversenyben nagyot rukkolt előre s ha valami meglepetés közbe nem jön, elhódíthatja Németországtól az Európai Kupát. A csütörtöki eredményekről a következő jelentés számol be:

Páris, augusztus 27.

Az Európa uszóbajnokság mai délutánján félégyszer a 400 m-es hölgy gyorsaság két előfutamat iszták le. A következő versenyszámban a 400 m-es gyorsaságban nagy meglepetésre dr. Bárány István legyőzte a francia favoritot, Tarist. Részletes eredmények:

400 m-es gyorsaság Európabajnokság, bajnok dr. Bárány István (Magyarország) 5.04 mp, 2. Taris (Franciaország) 5.04 mp, 3. Costoli (Olaszország), 4. Getruer (Csehszlovákia), 5. Guillini (Belgium), 6. Deiters (Németország), 7. Baldo (Olaszország).

Az első 50 m-nél Taris és Bárány együtt élen haladtak, 100 m-nél Taris egy hosszal vezetett, 200 m-nél Taris Báránnyal szemben növelte előnyét.

Csikó halvesorával áll fel a Bocskay vasárnap a SK RUSS ellen

Pénteken és szombaton meg kell hosszabbítani a szabadjegyeket

A Bocskay vezetősége a jövő szezon előkészítésére a legnagyobb igyekezettel vetette magát a csapat halvesorának feljavítására. Pár meccs alatt aztán ez a fiatal játékosokból összeállított halvesor, amelyet előszeregettel szoktak a csikók halvesorának nevezni, bebizonyította, hogy valóban életképes és mozgékonyaságával, amelyet megfelelő technika támaszt alá, kitűnően frontban tudja tartani a csatársort. A vasárnapi mérkőzésre, amelyet a Bocskay az SK—RUSS ellen vív a Diószegi úti pályán, egyik legnagyobb érdekessége éppen a csikók bemutatkozása lesz. Még érdekesebbé teszi a debreceni csapat összeállítását az, hogy a csatársor két csikója: Varga és Hevesi is látszólag az csapat már annyira össze van játszva, hogy a következő szombaton, a bajnoki mérkőzéseken várható formájából biztos következtetéseket lehet levonni. Miután pedig a Bocskay minden hívét izgatja az a kérdés, hogy mit várhat az őszi szombaton a csapatától, előreláthatólag a közönség fokozott érdeklődésére lehet számítani vasárnap.

A közönség érdeklődését egyébként megérdemli az ellenfél is. Szívós amatőr csapat az SK—RUSS, amely már Ruszinkó bajnokságát is megszerezte Ungváron, több ízben döntetlenre végzett bajnoki küzdelmekben a Bratislavával és legutóbb a Bocskay ellen is 4:5-ös eredményt

300 m-nél már 10 méterrel vezetett. Bárány azonban frissebbnek látszott és a fordulót jobban vette. 350 m-nél Bárány hátrányát Tarissal szemben 4 m-el csökkentette. Az utolsó 50 m-en Bárány Taris előnyét fokozatosan behozta és az utolsó méteren előbb csapott célba. A júri döntését hosszas vita előzte meg, amely után mégis Bárány győzelmét hirdették ki. A magyar győzelem nagy meglepetést kellett, mert szakkörökben Taris győzelmére számítottak, mivel Bárányt rövid távúsnak tartották és azon a véleményen voltak, hogy Báránynak a távolság hosszú lesz.

A 400 m-es hölgy gyorsaság előfutam után került sor a vízipóló mérkőzésre, amelyben a torna két első legjobb csapata, a magyar és a német együttes egyforma gólarányú győzelmet arattak. Magyarország—Csehszlovákia 4:1 (2:0). A magyar együttes fáradt és túljátszott csapat benyomását keltette, a csehek némi szerencsével gólarányukon javíthattak volna. Szünet előtt Németh két gólt dobott, a második féldőben Németh és Kesserű II. volt a góldobó. A játék utolsó részében a magyar együttes visszacsúszott és az élénkebben játszó és gyorsabb cseheknek Schmuck révén sikerült a becsületgólt megszerezni.

Németország—Franciaország 4:1 (1:1).

csikart ki. Az ungvári csapat szombaton este érkezik meg Debrecenbe.

A szabadjegyek meghosszabbítása.
A Bocskay FC ellenőre Bódy Pál, pénteken és szombaton hosszabbítja meg az őszi szezonra érvényes szabadjegyeket. A szabadjegyek meghosszabbításáért minden egyes jegy-nél a szokott két pengő illeték fizetendő be. Kéri a Bocskay vezetősége a szabadjegyek tulajdonosait, hogy jegyeiket nyújtsák be meghosszabbításra Hunyadi-utca 20. szám alatt Bódy Pál ellenőrhöz (telefon 14—89) annál is inkább, mert a jövő héten már szabadjegyek nem hosszabbíthatók meg.

NyKISE.-DKASE mérkőzés

Hosszas huza-vona után vasárnap végre lejátszásra kerül az amatőr bajnokság döntője, a DKASE és NyKISE csapatai között és ezzel a mérkőzéssel pontot lehet tenni az 1930—31 évi amatőr bajnokságra.

Az előzményeket jól ismeri a közönség. Az egész bajnokságban végig vezetett a DKASE, amikor azonban az utolsó fordulóra került sor, egyszerre szerződötték le a profik a csapat két főerősségét, Magyarit és Vargát és a megtorpant csapat rögzítő két mérkőzésén vereséget szenvedett a NyKISE, majd a DVSC csapatától és ez a két vereség folytán a bajnok-

ságot a NyKISE nyerte meg. A NyKISE elleni mérkőzést azonban már a mérkőzés előtt óvta a DKASE mivel már városzerte beszélték, hogy Csémy igazolása körül zavarok vannak. Az MLSz adminisztrációjának lassúsága folytán azonban a NyKISE közben a DKASE tiltakozása dacára nyugodtan lejátszotta országos bajnoki mérkőzéseit és csak utána került sor itélelőzatalra, a mely szerint ugy Csémy igazolását, mint természetesen a mérkőzést is megsemmisítették és az ellene beadott összes felebbezésekben is már elutasító volt a határozat. Így közvetlenül az őszi szezon lejátszása előtt kerül sor a tavaszi bajnokság döntőjére, amely vasárnap délután fél 4 órai kezdettel a DKASE üggetéri sporttelepén kerül lejátszásra. A mérkőzés iránt érthetően nagy az érdeklődés és a DKASE igen ócsó befutárak mellett rendezte meg ezt az érdekes mérkőzést, amelyet annak ellenére, hogy ugyanakkor a másik pályán a Bocskay játszik, előreláthatólag rekordközönség fog végignézni.

A DKASE minden lehető elkövet

a végett hogy a közönség kényelmes elhelyezkedéséről gondoskodik, sűrű villamosáratok lesznek és a jó öreg üggetéri pályán talán egy napra visszanyeri régi képét, amikor zsufolt tribünök izgulták végig az amatőr derbyt.

Bíróküldés

Bíróküldés 1931. évi augusztus 30-i mérkőzésekre: DKASE—NyKISE, DKASE-pálya egyenyed 4 óra, — Schön Miklós. PMÁV—DVSC, Püspökladány fél 5 óra: Balla Zoltán, DVTK—VAC, Diósgyőr fél 4: Szántó Zoltán. Bocskay-SK-RUSS Diószegi ut egyenyed 4 óra: Dr. Kupinszky, — DMTE—Székyár, DKASE-pálya fél 2 óra: Weisz S., DTE—Villanygyár, DTE-pálya fél 11 órakor: Grünmann.

A Keleti B. T. 1931. év augusztus 30-án délelőtt fél 10 órakor a DKASE-pályán bíróvizsgát tart, melyre a jelöltet pontos megjelenésre kéri fel,

Felhívás. A DKASE felhívja összes játékosait, hogy ma, pénteken este fél 9 órakor tartandó szakszövetségi ülésen teljes számban fel kell jelenjenek meg. Vezetőség.

HAJDUFÜLD

Szerkesztő: MEISSNER KÁROLY,
Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara titkára.

KÖZGAZDASÁGI

A gabona'élék drágultak, a tengeri olcsóbbodott a terménylőzsdén

A készáruvásáron egyenlően volt az üzlet irányzata. Amíg ugyanis a búzánál 25—50, a rozsánál 15 filléres drágulás keletkezett, a tengeri 40—50 fillérral olcsóbbodott. A kenyérmagválnál a kisebb kínálat és a külföldi piacok javuló irányzata idézte elő az áremelkedést. Csikágóban ugyanis a napokon át tartó lanyhaság után tegnap fedezésvásárlások voltak.

A határidőpiacon a kenyérmagvak szintén drágultak. Decemberre és márciusra körülbelül 16—20 filléres árfeljavulások voltak, míg a tengerinél 10 filléres árocsóbbodás keretében kötődtek az üzletek. Általában a takarmányecikkek lanyhább irányzatuk voltak, amit ismételtelen a jelenlegi időjárással hoztak összefüggésbe.

A lisztárakat 50 fillérral leszállították kapcsolatban a gabonaneműeknek a közelmúltban történt áralakulásával.

Határidőpiac:
Búza: december 10.60, 50, 42, 39, 40, 50, 55, zárlat 10.55—57, március 11.93, 95, 90, 82, 78, 70, 68, 62, 80, zárlat 11.80—81.
Rozs: március 12.03, 11.96, 94, 92, 70, 72, zárlat 11.75—80.
Tengeri: május 12.75, 71, 70, 80, zárlat 12.80—12.85.

Készáruüzlet:
Búza: tiszai 77 kg 8.90—9.20, 78 kg 9.05—9.35, 79 kg 9.20—9.50, 80 kg 9.30—9.60, ftiszai, fejérm., dtuli, pestv., hácskai 77 kg 8.65—8.85, 78 kg 8.80—9.00, 79 kg 8.95—9.15, 80 kg 9.05—9.25.
A különleges (80 kg) tiszai búza 9.80—10.80.
Rozs: pestv. 8.90—9.15, egyéb rozs 8.90—9.15, tak. árpa I. 14.50—15.00, tak. árpa II. 14.00—14.25, felv. sörárpa 17.00—19.00, egyéb sörárpa 16.00—17.00, zab I. 17.25—17.50, zab II. 16.75—17.00, egyéb teng. 14.75—15.00, korpa 9.80—9.90, 8-as liszt 14.50—14.75, repce 20.50—21.50, koles 15.50—16.50, lucerna 80—85, lóhere 90—95, biborhere 27—29, szösös búkköny 29—31, lenmag 24.25—24.75, lenmag II. 22.50—23.00, kék mák 64—66, Vikt. borsó 20—24, expr. borsó 16—18, őszi borsó 16—17, fehér bab 18.25—18.75, lencse, kis 20—26, lencse, nagy 32—38, sz. répszal, 9.50—9.75.

A budapesti ésv idéki nagy- és kis-malmok árjegyzései: Ogg 36.50—37.00, Og 36.00—36.50, 2-es 35.00—35.50, 4-es 33.00—33.50, 6-os 31.50—32.00, 8-as 15.00—15.50, rozs 0-ás 33.00—34.00, rozs 1-es 32.00—33.00.

Mag. erő- és szalastakarmánypiac felhivatalos árjegyzése: Fehérhere 190—210, baltacim 26—28, vör. köles 15.50—16.50, mustármag 30—33, konkoly 11.50—12.50, malatácsira 14—15, melasse 5—5.50, nf. olajp. 12—14, széna pr. 8.80—9.40, lucerna pr. 10.20—10.80, szalma pr. 4—4.30.

Valutafolyamok

Angol font 27.70—28.00, Belga 79.30—80.10, Cseh korona 16.94—17.10, Dán korona 152.35—153.35, Dinár 10.01—10.11, Dollár 571.25—576.25, Francia frank 22.60—23.00, Hollandi forint 229.75—231.35, Lengyel zloty 63.65—64.25, Lei 3.40—3.45, Lira 29.80—30.20, Német márka 135.00—136.20, Norvég korona 152.80—153.80, Osztrák schilling 79.95—80.65, Svájci frank 110.60—111.80, Svéd korona 152.90—153.90.

Budapesti állatvásár

A vágómarhavásárra felhajtottak 618 darab marhát. Árak: Ökör legjobb minőségű 78—95, kivételesen 106, Közép 58—74, gyenge 44—54, Bika legjobb 76—80, közép 56—74, gyenge 42—52, Tehén legjobb 75—82, közép 55—74, gyenge 48—54, növedéktartha legjobb 46—80, kicsontozni-való 18—36. Az irányzat változatlan; prima ökör ára jól tartott, a többi minőség változatlanul gyenge.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2612 darabot. Árak 104—110, közép 110—114, nehéz 115—116, keszreztet 115—116. Az irányzat élénk.

Vásárok jegyzéke

Augusztus 28-án. Csököly (sertésvásár nincs), Veszprém. Kirakodóvásár: Budapest.

Augusztus 29-én. Báté (sertésvásár nincs), Csanádpalota, Majs, Zalalövő (sertésvásár nincs), Marha- és sertésvásár: Szekszárd. Kirakodóvásár: Budapest.

Péntek, augusztus 28.

Budapest. 9.15: A honvédegyeszed zenekarának hangversenye. Vezényel Szeghő Sándor. 1. Farhach: Széchenyi induló. 2. Csajkovszki: Vigakeringő a Diótörő balettszvitből. 3. Lincke: Revü nyitány. 4. Delibes: Lermé, ábránd. 5. Gounod: Szerenád. (Trombitászoló, előadja Hegedüs József.) 6. Gluck: Gavott a Don Juan balletből. 7. Kéler Béla: A puszták fia, magyar idill. (Hegedűn előadja Karvay János.) 8. Lehár: A mosoly ország, operettgyeveg. 9. a) Radó József: Boesásd meg nekem, tangó a Cs. Sz. K. operettből; b) Ábrahám Pál: Mily boldog vagyok, slowox a Mesék a Irógéptől e. filmből. 12.05: Eugen Stepart orosz balalajka zenekarának hangversenye. 1. Boriszv: Falusi dalok, gyveleg. (Zene és ének.) 2. Csajkovszki: Sei stille o. Herz. (Andreoff.) 3. a) Rabló szerelem; b) Sevesenko: Jak unru. 4. a) Batorin: Felejtés... b) Stepat: Harangok (Goresel Szergej.) 5. Viharban és zivatarban, népdal (kórus.) 6. Stepat—Pyber: Ilyenkor ősszel (valse.) Varsányi Rudolf. 7. Folyik a patak homokon át, vig katedrál (Chomutov és kórus.) 4.00: Kovácsnay Erzsé mesél a gyermekeknek. 5.00: Az alumínium. Irta dr Béni László. Felolvassa Kiss Gyula. 5.35: Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. Vezényel Bundschuh István. 6.35: Hangverseny. Közreműködők: Hoór-Tempis Erzsébet (ének), Lénárt Klári (hegedű) és Somló József (ének) Zongorán kísér Polgár Tibor. 1. Klement Károly. a) A tél; b) Kettőnk éneke; c) A tavasz. (Somló József.) 2. a) Wolff—Ferrari: Akkor váltunk; b) Rimsky—Korsakow: Hindu dal; c) Lehár: Ária a Paganini operettből. (Hoór-Tempis Erzsébet.) 3. Bach: E-dúr hegedűverseny; I. Allegro. II. Adagio; III. Allegro assai. (Lénárt Klári.) 4. Polgár Tibor: a) Szonett; b) Száll a felhő. (Somló József.) 5. a) Diczli: Odafönn csillagos; b) Hubay: Minek turlékolok; c) Hubay: Ária a cremonai hegedűs operából. (Hoór-Tempis Erzsébet.) 6. a) Giordano: Fedora, ária; b) Bizet: A gyöngyhalszok. ária. (Somló József. 8.00: Magyarai Imre és cigányzenekarának zenéje a margitszigeti Márkus ütemből. 9.00: A salzburgi ünnepi játékok kertében a Bécsi Filharmoniai zenekar Mozart hangversenye Salzburgból. Karnagy: Bernhard Paumgartner. Hegedűsöz: Játssa Anton Maurecker. Utána körülbelül 10.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, ügélőversenyek. Majd Gramafóni hangverseny. 11.15: Horváth Gyula és cigányzenekarának zenéje az Ostende kávéházból Kalmár Pál énekszámával.

HIRDETMÉNY

Értesitem az érdekelt gazdaközönséget, hogy tekintettel az idei szárazság folytán kiégett hortobágyi legelőre, a m. kir. Földművelésügyi Miniszter ur engedélye alapján hozzájárultam ahhoz, hogy a szarvasmehák amelyek a Hortobágyra ideiglenesen szálltak elváltak látva, továbbá intézkedésig, illetve addig, míg a hortobágyi legelő a mostani eszések után ismét feljavul, legkésőbb azonban 1931 szeptember hó 7-ig a város erdősegeiben legeltethessék. A hajtszécsendulákat a számvétség adja ki díjtalanul a hortobágyi legelőre szóló hajtszécsendula felmutatása mellett. A legeltethető területeket a m. kir. állami erdőhivatalok fogják kijelölni. Debrecen, 1931. évi augusztus 27. Polgármester.

Terjessze a Debreceni Ujságot

A debreceni kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságtól. 15384/1931. tksz. ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT.

Szikszay Sándor és neje Kapozsy Erzsébet végrehajtónak Konez Józsefné, nstí Kiri Sándorné Zemján Eszter budapesti végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi. hatóság a végrehajtási árverést 8000 P tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a debreceni kir. járásbíróság területén lévő Hajdusámsón községben fekvő s a hajdusámsóni 2485. sz. betétben A. I. 1—7 sor, 5435—87, 5435—88, 5435—89, 5435—90, 5435—91, 5435—92 és 5435—93. hrsz. alatt foglalt 5 hold, 975 négyszögöl területű ház és szántóra a Kutyahugyoztai járás dűlőben 1008 P kikiáltási árban elrendeli.

Az árverést az 1931. évi szeptember hó 28. napján délelőtti 9 órakor Hajdusámsón községhezánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverelmi szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881:LX. t.c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltásnál letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kikiáltásnál átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Debrecen, 1931 május hó 30.

Koós sk., kir. jb. alelnök.

A kiadmány hitelűl:

Dr. Hegyváry, kiadó.

A debreceni kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság

16448/1931. tksz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT

Gazdasági Takarékpénztár Rt. végrehajtónak Spitz Józsefné Adler Gizella hajdusámsóni lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi. hatóság a végrehajtási árverést 800 P tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a debreceni kir. járásbíróság területén lévő Hajdusámsón községben fekvő s a hajdusámsóni 667. sz. betétben A. +1 sor, 627 hrsz. alatt foglalt 265 sz. ház és udvarra a Bellelektben 2100 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést az 1931. évi szeptember hó 28. napján délelőtti 10 órakor községhezánál, tkvi hatóság hivatalos helyiségében (Deák Ferenc u. 17. sz. 1. a.) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverelmi szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881:LX. t.c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltásnál letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kikiáltásnál átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Debrecen, 1931 június hó 3.

Koós sk. kir. járásbíróági alelnök

A kiadmány hitelűl:

Dr. Hegyváry, kiadó.

APRÓ HIRDETMÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér, vasárnap 75 fillér és egyszerre két reggeli lapban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Legnagyobb betűvel szedett szavak duplán számítottak. — Jóllel a hirdetés mástól a alá esnek.

Levelezés

AROMAS, zamatos kávé. Király üzletében vevő előtt pörkölik. Dénesfeld-tér 11.

Házasság

Tanult leányt vagy özvegyet feleségül veszek. „Kereskedő” jellegre a kiadóhivatálba. 1379

Betöltendő állás nőknek

Takarítónői állásra jelentkezni délután József kir. herceg-utca 12. szám. I. e. 1378

Mindenes főzőnő

felvétetik Piac-u. 45—47. sz., I. emelet. Csak a hosszabb szolgálattal és jó bizonyítványokkal rendelkezők ajánlkozzanak. 437

Perfek

szobalány jó bizonyítványokkal szeptember elsejére felvétetik. — Augusztus-Szatatőrüm. 426

Cipésztanuló,

aki már szakmában dolgozott, felvétetik. Arad-tér 48. cipészműhely. 424

Betöltendő

déli 1 óráig keresek Miklós-utca 8. szám alatt jelentkeznek reggel 9 óráig 11-ig. 442

Mindenes főzőnő

keresek. Kertben vagyunk. Szoboszló-utca tizenegy-d. 1302

Egyszerű

német mindenes leány felvétetik szeptember 15-re. Fischer, Dogonfeld-tér 2. 459

Mindenes főzőnő

keresek parkett nélküli lakásba, Egész. séges, fiatal nők, kik jól főznek és éves bizonyítványokkal rendelkeznek, jelentkezzenek délután 4—5-ig Poroszló-utca 23. 896

Ügyes

varróleány felvétetik Adlerné, Arany János utca 37. 409

Izr.

mindenes szakácsné szeptember elsejére felvétetik. Hatvan utca 65. 418

Egy

jól főző fiatal minden szakácsné keresek szeptember elsejére. — Cim: Török Bálint-utca 18. I. emelet. 1359

Egy

idősebb bejárónő azonnal felvétetik, délutáni időszakra. Régi bába-képezde, 2. sz. ajtó. 453

Perfek

gyors- és gépirónő jelentkezzenek. Hatvan. u. 6. I. 4. 448

Betöltendő állás férfiaknak

Viceházmesternek olyan gyermektelen házaspárt keresünk, ahol a férjnek más elfoglaltsága, illetőleg keresete van. Irásbeli ajánlatok eddigi helyéről kapott bizonyítványával személyesen a Hegedűs és Sándor útnál, Piac-utca 34. sz. nyújtandók be.

Allást kereső nők

Nagykereskedő özvegy anyahelyettesnek vagy hávezetőnőnek ajánlkozik magános férfinek. Ajánlatot a kiadóhivatálba kér. „Gyermekszertető” jellegre. 872

Havi

negyven pengőért perfk gyors- és gépirónő, irodal teendőkhben, nénytárkezelésben járta, azonnalra állást keres. „Megbízható” jellegre a kiadóba. 412

Nagyon

tisztességes megbízható leány ajánlkozik szobalánynak — vagy gyermek mellé szeptember elsejére. Cim: Hajdubaház. Kisúti-utca 37. szám. 431

Vidéki

fiatal asszony elmenne elsejére bejárónőnek, esetleg házmesteri állást is elvállalna Irén-utca 36. 1398

Fehérmű varrást

uri házaknál vállal 1 pengő 50 fillérért naponta özv. Laczihus Jánosné, Késes u. 26. 1345

Allást kereső férfiak

Másodéves ügyvédjelölt, jó gépiró, elsejére szerény fizetési igénnyel állást keres. Telefon: 1—53. 429

Kereslet

Egy 10 mázsás tofósulyos, keveset használt, kikiállított mérleget keresek megvételre. — Ajánlatok: Fohn József, József kir. herceg-utca 8. 433

Kiadó lakás

Kiadó azonnal 2 szobás, modern lakás garzannok vagy fiatal házaspárnak. Péterfia-utca 46. 1354

2 szoba,

konyha, spájz kiadó szeptember 1-re. Percses-utca 18. 1362

3 szoba,

mellékhelyiségekkel — 620 négyszögöllel — 5000 pengőért részletfizetésre eladó. Szent Anna 4. 1390

Két szoba,

előszoba, konyha, kamara, padlás, pince. — Villany bevezetve. Autógarázs, József-utca. Havi 45.— pengőért átadó. Azonnal beköltözhető! Nyilaslevegő, Németh utca 1. sz. Értekezhető: Telesi utca 21. szám, utcai lakásban. 1386

Háromszobás

utcai urilakás, előszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel kiadó. Fűtésvezet u. 14. V3

Kétszobás

emeleti, Kossuth-utcai lakás irodának, rendelők kiválóan megfelelő azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1401

Egy

szoba, konyha, kamara pince azonnal kiadó. Miklós-utca 18. 1394

Kiadó

Mester utca végén soromló mellett egy szoba, konyha, zárt veranda. Értekezhetni Gazdák Bankja. 1404

IRODÁNAK

alkalmas 3 helyiségű álló lakás november 1-re kiadó. Piac utca 34. szám alatt.

Ujonnán

festett kényelmes háromszobás, fürdőszobás utcai lakás olesón azonnal kiadó. Csokonai u. 44. 777

Négyszobás

komfortos tagas lakás külön kerttel kiadó. — Szent Anna 29. 1309

Kiadó

kerti lakás 2 szoba, előszoba, konyhával uricsalánál november 1-re. Károly Ferenc József ut 52. 1400

KIADÓ
November egyre három szoba, konyha, kamara, pince és zárt verandából álló magános ház nagy kerttel. Homokkert, gróf Tisza István utca 10. Értekezni Cserepes utca 7. 905

Kiadó
négyoszobás, teljes komforttal ellátott lakás I. emeleten, két szoba, előszoba, konyha szintén első emeleten, két utcai szoba, előszobával II. emeleten butorozva, vagy butor nélkül. Rákosi Jenő-u. 5. volt Király-utca. 1296

Háromszobás
lakás Batthyány 14. sz. alatt kiadó. 4703

Háromszobás
fürdőszobás, komfortos utcai lakás szép udvarban kiadó. Mester-utca 29. Értekezni egész nap 930

Pincelakás
kiadó. Mester-utca 29. 1308

Kiadó
két szoba, előszoba, konyha, speiz, őr lakás szeptember 1-ől. Varga utca 41. szám. 1168

2 nagy szoba,
előszoba, konyha, kamrából álló lakás azonnal kiadó. Kossuth u. 25. 1241

Butorozott szoba
Butorozott szoba, konyha használatú kiadó. Arany János-u. 36. szám. 415

Különbejárati
butorozott szoba kiadó német nyelvtanárnőnél. Piac-u. 56. 435

Butorozott
szoba, szép szoba, fürdőszobával 1-2 személynek, házaspárnak kiadó. Hatvan u. 2. I. e. 436

Egészes,
szépen butorozott nagy utcai szoba zongorával, fürdőszoba használatú ké, diák vagy diákleány részére, esetleg ellátással is jutányosan kiadó. Püspöki paoa III. kapu II. e. 17. 8

2 szoba,
butorozva, egyenként vagy irodának november 1-ére kiadó. Kossuth-utca 34. sz. 1236

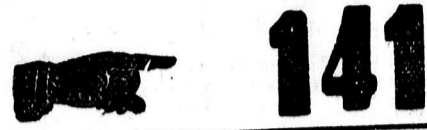
Csinosan
butorozott utcai szoba uraknak kiadó. Kossuth 61., földszint balra. 1290

Utcái
erkélyes szoba és udvari kis szoba, esetleg ellátással kiadó. Püspöki palota I. 38. 1229

Különbejárati
udvari butorozott szoba 1-2 személy részére kiadó. Miklós utca 26. 1278

Apróhirdetésekre, előfizetésekre

minden felvi ágosítást telefonon a

141 szám ad

Utcái
butorozott szoba előszobával kiadó. Hatvan u. 16. 422

Központban
szépen butorozott világos utcai szoba, fürdőszoba használatú kiadó. Hatvan u. 1., II. em. 17. 576

Egy
vagy két teljes komforttal ellátott butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással. Svetits palota I. 2. 1402

Különbejárati
szép utcai butorozott szoba intelligens embernek kiadó. Miklós utca 21. 1403

Kisebb
butorozott szoba uriembernek kiadó. Miklós utca 21. 1410

Kiadó
3 szobás villa butorozva, szobánként is, Olcsó bér, — Fürdőszoba, — Klinikák közelében, — Poroszlai ut 40 399

Lakás és szoba kereslet

Keresek
egy szoba, előszoba, konyha, kamarás lakást Kossuth, Szent Anna részen mielőbbi beköltözésre. Cím a kiadóba kérek. 29. 128

Egyszobás,
fürdőszobás, előszobás lakást keresek. Cím a kiadóba kérem leadni. 415

Teljes ellátás
Egy-két iskolás leánykát az iskolai időnyre elvállal és gondos felügyelet alatt őr ellátásban részesít özvegy uriaszszony. Cím a kiadóban. 1396

Három
középkis leány vagy fiút teljes ellátásra elfogadok korrepetálással, jutányosan, orth. család. Bethlen u. 13. Steiner. 385

Középkis
tanuló teljes ellátást kap. Teleki u. 13., 2-ik ajtó jobbra. 1383

Középkis
lányokat teljes ellátásra elvállalok, Dóczy és Svetits intézetek közelében. Kellő felügyelet. Zongorahasznaút. Timár-utca 5. 1380

Középkis
vagy egyémetistát teljes ellátásra, esetleg korepetálással elvállalok jegyző özvegye. Sinay Miklós 28 1050

Diákok
kitünő ellátást jutányosan kaphajnak orthodox uricsaládnál. Felvilágosítást ad orth. hitk. jegyző. 454

Középkis
teljes ellátásra külön szobával elfogad Klein, Degenfeld tér 3. 441

Nem
külön szobában idősebb izraelita gyermekeken házaspár teljes ellátásra egy izraelita polgári vagy középkis. lás fiugyermekeket elfogad német nyelv- és vallásoktatással nagyon olcsó kézpénz vagy természetbeni díjazással. Kardos Hugó. Cserepes utca 13. szám. 456

Diákok
gondos felügyelet mellett teljes ellátást nyernekeresztény uriháznál. Szent Anna utca 58 858

Zsidó gimnázium
közleében izr. uricsalád 1-2 fú vagy leány tanulót teljes ellátásra elfogad. Szepességi u. 45. 389

Dóczy
és Svetits intézet mellett 2 fú vagy 2 leány iskolai tanulókat teljes ellátással elvállalok. — Cím a kiadóban. 1208

2 iskolás
leánykát az iskolai évre elfogad uricsalád. Korrepetálás. német oktatás. Cegléd u. 14. 838

Vidéki leánykát
szept. 1-től elfogad gondos gyermekszerező családnál, Kossuth utcai templom közelében. Cím a kiadóban. 837

Izr. urinő
egy-két diák részére olcsón teljes ellátást ad József kir. herceg-u. 29. szám. 380

Izraelita
uricsalád diákokat teljes gondos ellátásra elfogad. Vörösmarty-utca 10. 378

Ajánlat

KIRALY
kávái mégis a legjobb! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Digenfeld-tér 11. szám.

Elvállalok
jutányosan férfiruha javítást, tisztítást, igazítást, vasalást, Kovács Behlen utca 50. 401

Szemüvegek,
hőmérők, látszerek legolesóbban Paulo vésnök bélyegzőkészítő és lát szerkereskedőnél, Batthyány u. 22. 3847

Eladó
hatóságilag engedélyezett hízalótelep vághidnál. Értekezni lehet Teleki utca 13. 458

Oktatás

Zongorázn
tanít kezdőket, haladókat végzett akadémista. Kossuth-u. 59. 1393

Üzlet, műhely, raktár

Üzlethelyiség
utcai és udvari is kiadó Ferenc József ut (Piac-utca) 70 szám alatt. — Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8. 516

Korcsmahelyiség
lakással legforgalmasabb helyen kiadó. Értekezni Vojth fűszerkereskedővel, Árpád tér 461

Korcsma,
teljes felszereléssel olcsón eladó jogfolytonossággal. Cím a kiadóhivatalban. 1397

Műhely
14 pengőért kiadó. Piac-u. 44. III. lépcső. asztalosnál. 427

Kiadó
egy fél üzlet férfi vagy nőiszabónak, vagy cipőfelszerkesztőnek. — Simonffy-utca 34. sz. Szabó, cipész. 425

Piac-utcai
üzlethelyiség november 1-re kiadó. Értekezhetni Debreceeni Első Taka-rékpénztárnál. 1399

Kossuth-utcai
üzlethelyiség, raktárral együtt azonnal kiadó. Értekezhetni: — Debreceeni Első Taka-rékpénztárnál. 1400

Kapualja
a város legforgalmasabb helyén elárúsító helynek azonnal kiadó. Csapó utca 10 szám. Értekezni a tulajdonosnál az udvarban 1047

Üzlethelyiség,
raktár, pince kiadó. Ugyanotti motorkerék-pár eladó. Hunyadi-utca 21. 406

Birtok bérlet

Bérbeadó
34 kat. anyásföldbirtok 2 szobás gazdálakás, 1 szobás cselédlakás és egyéb gazdasági épületekkel, 1 hold szőlő, 1 hold gyümölcsös, 2 hold akácerdő birtok teljesen felkeriive város alatt, Diószegi köut szélén hat kilométerre. Értekezhetni Gazdák Bankja. Kossuth utca. 1405

Autó motor, kerékpár

Kerékpárok.
használt, de kitünő állapotban igen olcsón eladó kedvező részletfizetés mellett. Debreceeni Autóforgalmi, Hatvan utca 53. 446

1 darab
NSU segédmotoros kerékpár eladó. Barna u. 3. szám. 1403

Eladó
kitünő állapotban levő hat hengeres Auburn gyártmányú négyüléses csukott, személyautó. Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 4097

Személyautó,
prima, amerikai, jó állapotban olcsón eladó, Telefon 150. 354

Autó
igen jó karban, amerikai márká. üzemképes állapotban eladó. Csapó utca 10. szám. 1046

Személyautó
fuvarozást legutányosabban válalok. Szoboszlóra 6 személynek 12 pengő. Telefon 9-47 406

Eladó ház

Eladó
modern adomentes családi ház. 325 négyzetméterrel földdel. Téglyskert. Létay 36. 432

Jó vételt
csinál, ha megveszi a Hajduböszörményi ut 86. számú, 16 százalékos jövedelmező, vendéglős, üzletes, sarokházat. 1395

Ház.
szőlővel, vagy 300 négyzetméterrel is eladó Vénkeriben. Sinay Miklós 21. 1324

Eladó föld

Gyümölcsös
beültetett ház helyke — négyzetméterenkint 4 pengőért részletfizetésre eladók. Szent Anna 4. 1341

Tanyás ingatlan

12 kat. hold a Diószegi út mentén a 6-os kilométernél 4 hold ószi veséssel kedvező áron és esetleg felütelkekel eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 1373

Hajduszóvát
határában husz hold bezatérnö feteke föld eladó. Értekezni Ajtó utca 6. M

Eladó ingóság

Eladó
üres boroshordók, egy nagy Friedlandi kálvya egy 35 mm. ürtartalmu hombár, üzleti és kirakat berendezések, üveg pultszekrények — Péterfia 16. 1301

Eladók
férfibundák, fekete és színes öltöny, felöltők jutányosan. Kazinczy 47

Férfiöltönyök
fekete és színes, vadonatújok, olcsón eladók. József kir. herceg-u. 27., keresztépület. 446

Háromrészes
intézeti matrac, garantált afrikkal 24.80 P. Prézcs kámpitosnál, Simonffy-u. 2 449

Cipészek
figyelmébe! Kapitafák, ványok eladók. Gólya-utca 4. 450

Uj
szekér, hat sukkos és egy használt kőzikoci Neulender kocsiyár, Erzsébet-u. 28. 336

Férfiöltönyök,
fekete és színes, vadonatújok, olcsón eladók. József kir. herceg utca 27., keresztépület. 444

Építkezésből
viszamaradt téglá, cserép és vályog eladó. — Kölcsei utca 19. Ugyanott ócska tetőgerendék is. 1406

Butorok

Eladó
értékes ruhaszekrény, szalongarnitúrával, barokk stíl. Cím a kiadóban. 1276

Butorok
csillárok, komplett ebédlobutor, fotelek, vaságyak eladó. Hatvan utca 11. Martinnál. 355

Eladó állatok

Pávafarku
és keleti sirályka fajgalambok, elsőrendű tenyészpárok vannak eladók. Szappanos utca 22. 1407

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt. Felelős kiadó: Dr. PAJOR GYÖZÖ igazgató. — Nyomdavezető: VARGA ENDE.